

การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่ม
เครือข่ายโรงเรียนน้ำหมั้นหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

นิพิฐพนธ์ อูไรวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
พฤศจิกายน 2563

การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่ม
เครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

นิพิฐพนธ์ อุไรวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
พฤศจิกายน 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Development of Student Development Activities Management
Model of Nam Man Had La School Network under Office of
Uttaradit Primary Educational Service Area 2

Nipitpon Uraiworn

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education Program (Educational Administration)
faculty of Education Uttaradit Rajabhat University

November 2020

Copyright of Uttaradit Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่ม
เครือข่ายโรงเรียนน้ำหมั้นหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

ของ

นิพัฏฐพนธ์ อุไรวรรณ

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

()

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

()

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานี แสงหิรัญ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพกา ธรรมสิทธิ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่ม เครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2
ผู้วิจัย	นิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ
ปริญญา	หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานี แสงหิรัญ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 ประชากรเป้าหมาย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ 9 โรงเรียน จำนวน 97 คน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ โดยมีองค์ประกอบรูปแบบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร และด้านการกำกับติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมาก สำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำด้านผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญ กำหนด และมอบหมายนโยบายในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน บริหารงานแบบมีส่วนร่วมและบูรณาการกับทุกภาคส่วน ด้านบุคลากร ควรสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองด้านทรัพยากร ควรส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อเอง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และใช้งบประมาณตามแผนงานโครงการ ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล ควรดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามวงจรเดมมิ่ง PDCA และการติดตามประเมินผลแบบ AAR เป็นรายกิจกรรม มีการสรุปและเผยแพร่กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ นิทรรศการ และการประชุมผู้ปกครอง

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, กลุ่มเครือข่าย, โรงเรียนน้ำหมันหาดลำ

Abstract

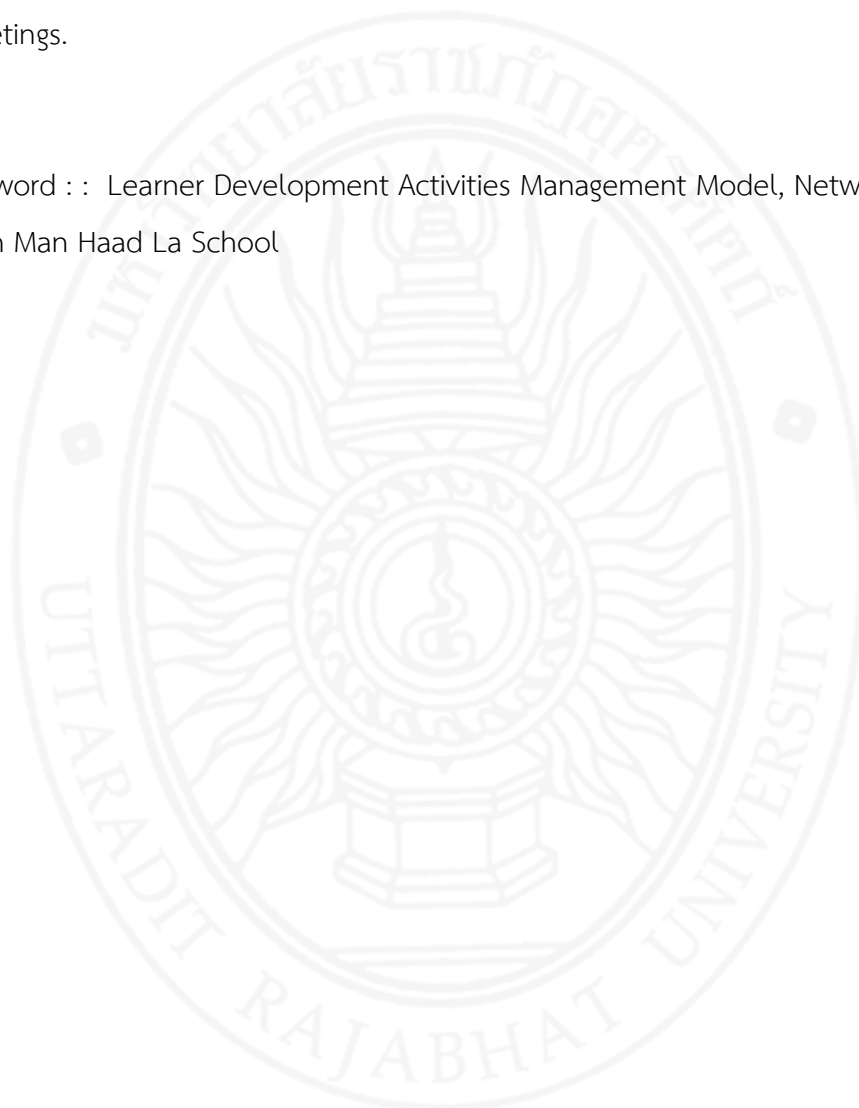
Title	Development of Student Development Activities Management Model of Nam Man Had La School Network under Office of Uttaradit Primary Educational Service Area 2
Author	Nipitpon Uraiworn
Degree	Master of Education Program (Educational Administration)
Advisor	Assistant Professor Dr. Yokkaew Kamolvoradej
Co-Advisor	Assistant Professor Dr. Manee Sanghirun

This research aimed to study the current conditions and to develop a student development activities management model of Nam Man Had La School Network under the Office of Uttaradit Primary Educational Service Area 2. The target population was 97 administrators and teachers from 9 schools in Nam Man Had La School Network. The research was conducted using mixed methods of which the quantitative data was collected from questionnaires while the qualitative data was accumulated through a structured interview. The statistics used for data analysis was percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results showed that current conditions of the student development activities management model consisted of 4 aspects including administrators, personnel, resources, and supervision and evaluation. They were all at a high level. With regard to the development of the management model of student development activities of Nam Man Had La School Network, it should focus on the following. Administrators – they should see student development activities as importance, set and assign a policy on conducting student development activities, and manage work with participation and integration with all sectors. Personnel – teachers’ role awareness, knowledge and understanding of student development activities should be developed; in addition, their self-development should be encouraged. Resources

– teachers should make their own teaching materials, develop school learning resources, and use budget according to the plan. Supervision and evaluation – PDCA process should be applied to conducting student development activities; AAR follow-up and evaluation process should be used with each activity; and accomplished activities should be publicized through social media, exhibitions, and parent meetings.

Keyword : : Learner Development Activities Management Model, Network Group, Nam Man Haad La School

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เป็นอย่างดี โดยได้รับความอนุเคราะห์และกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา ประธานกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาและ ข้อเสนอแนะเป็นอย่างดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้ให้แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานี แสงศิริญา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม และเสนอแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการ ดำเนินการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส ที่ได้ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อการวิจัย ที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ เป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษา และผู้ที่สนใจ พร้อม กันนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนที่กรุณาในการตรวจสอบแบบสอบถาม คณาจารย์ใน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ทุกคน ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำต่าง ๆ จึงขอขอบพระคุณมาในโอกาสนี้ เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสันติภาพ ภูสมศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำหมัน ที่ให้การ สนับสนุน ส่งเสริม เอาใจใส่ อำนวยความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์ ครูสุภาภพร ผั้นเต็ม ที่ได้ ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการทำวิจัย บุคลากรของโรงเรียนบ้านน้ำหมัน ที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ตลอดถึงผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ ที่ให้ความ อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ในการทำวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณความดีนี้แก่คุณพ่อ ร้อยตำรวจโทมิตร อุไรวรรณ คุณแม่จุฑามาศ อุไรวรรณ ผู้ที่มีส่วนสนับสนุนช่วยเหลือในด้านกำลังใจ รวมถึงทunftพย์ จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

นิพนธ์ อุไรวรรณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและหลักการการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	7
แนวคิดและความหมายของรูปแบบ.....	36
บริบทของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50

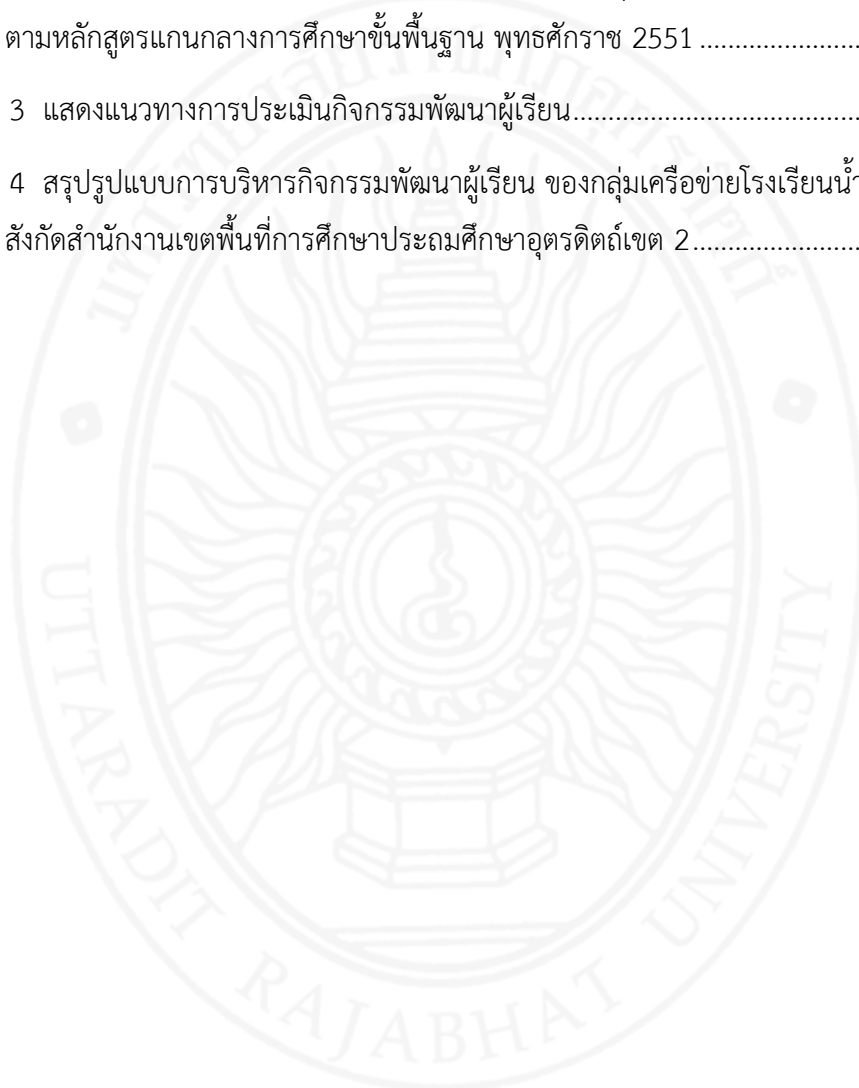
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู	57
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา จากการสัมภาษณ์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2	63
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย	78
อภิปรายผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และตัวอย่างหนังสือขอความ อนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	90
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	97
ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	107
ประวัติย่อผู้วิจัย	119

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงโครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	16
ตารางที่ 2 แสดงหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว	21
ตารางที่ 3 การสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการและการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	48
ตารางที่ 4 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 โดยภาพรวม.....	57
ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 ด้านผู้บริหาร	58
ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 ด้านบุคลากร	59
ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 ด้านทรัพยากร	60
ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล.....	61

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ภาพที่ 2 แสดงเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	15
ภาพที่ 3 แสดงแนวทางการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	17
ภาพที่ 4 สรุปรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ตามศักยภาพของตนเอง เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อันจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 ว่าด้วยหน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 กล่าวว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา ตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับและ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560, น.14) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 1 มาตรา 6 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, 2542, น.3) และมาตรา 7 ระบุว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, 2542, น.3) และหมวด 4 มาตรา 22 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ความว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ

ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, 2542, น.7)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำ ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับกระทรวงลงไปจนถึงระดับ สถานศึกษาในการจัดการศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการดำเนิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีพื้นฐานทางจริยศาสตร์ ความเป็นคนดีทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สร้างองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ได้บูรณาการองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เกิดจาก การเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และ สังคมเสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำ ประโยชน์เพื่อสังคมสามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข แบ่งเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว
2. กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย
 - 2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และนักศึกษาวิชาทหาร
 - 2.2 กิจกรรมชุมนุมชมรม
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.20-21)

กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านน้ำหมัน โรงเรียนบ้านวังหัวดอย โรงเรียนบ้านนาต้นโพธิ์ โรงเรียนจรมอนุสรณ์ 1 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านสงเคราะห์ 1 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านสงเคราะห์ 2 โรงเรียนท่าแฝกอนุสรณ์ 2 โรงเรียนบ้านน้ำต๊ะ โรงเรียนบ้านน้ำลี เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สภาพปัญหาโดยรวมในปัจจุบัน

1. ด้านการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนของแต่ละโรงเรียน ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวทุกระดับชั้นตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นกิจกรรมบังคับ ตามโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีครูประจำชั้น

ทำหน้าที่ครูแนะแนวในแต่ละระดับชั้น เนื่องจากจำกัดด้วยจำนวนบุคลากร จึงไม่มีครูแนะแนว โดยตรง อีกทั้งครูขาดความรู้ในด้านการแนะแนว ขาดการส่งเสริมด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ไม่มีแผน หรือกรอบในการดำเนินการแนะแนว ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรม

2. ด้านนักเรียน พบปัญหาที่ส่งผลต่อนักเรียน ไม่มาโรงเรียน เกิดจากปัญหาครอบครัว สภาพสังคมแวดล้อม ปัญหาสุขภาพเสพติด ปัญหาการทะเลาะวิวาท ชู้สาว การใช้สื่อโซเชียลมีเดีย และการแต่งรถ แข่งรถ

3. ปัญหาด้านสังคมและสาธารณะประโยชน์ ในปัจจุบันนักเรียนขาดความมีจิตสาธารณะ และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง โดยมักเกิดจากปัญหาสภาพพื้นฐานครอบครัว สภาพสังคมและชุมชน ที่ไม่ได้รับการดูแล ใส่ใจในพฤติกรรมของผู้เรียน

ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนบ้านน้ำหมันและ กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนทั้งสามด้าน จึงตระหนักและมีความมุ่งมั่นจะพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับกลุ่ม เครือข่ายโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ตอบสนองหลักการสำคัญ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่ว่า “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ตอบสนอง วิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 ที่ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” และเพื่อศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ระดับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลของการศึกษาจะช่วยให้เกิด รูปแบบในการบริหารและดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน น้ำหมันหาดลำเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมด 97 คน โดยประกอบด้วยผู้บริหาร 9 คน ครู 88 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 9 โรงเรียน วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 คน ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูจำนวน 8 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 4 คน ครู 4 คน โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกคือ เป็นผู้บริหารและครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ ที่มีการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ และมีผลงานอย่างต่อเนื่อง
2. ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ใช้เกณฑ์การคัดเลือกคือ ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทางการศึกษา และมีผลงานความเชี่ยวชาญในด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ใช้เกณฑ์การคัดเลือกคือ มีความรู้ความเชี่ยวชาญและผลงานในด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ครู จำนวน 2 คน ใช้เกณฑ์การคัดเลือกคือ เป็นครูที่ได้รับรางวัลครูสุจริต รางวัลด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับชาติ และมีผลงานจนเป็นที่ยอมรับ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. แนวคิดและหลักการการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. แนวคิดและความหมายของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 2.1 ด้านผู้บริหาร
 - 2.2 ด้านบุคลากร
 - 2.3 ด้านทรัพยากร
 - 2.4 ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบ หมายถึง แบบแผน แสดงวิธีการบริหาร ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพพัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายสติปัญญาอารมณ์และสังคมเสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรมระเบียบวินัยปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมสามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ประกอบด้วยกิจกรรม 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง แผน แนวทาง การบริหาร และดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำา ซึ่งมีองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร (Manager) ด้านบุคลากร (Personal) ด้านทรัพยากร (Resource) และด้านการกำกับติดตามและประเมินผล (Evaluation)

ด้านผู้บริหาร (Manager) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ กำกับดูแล เอาใจใส่ สนับสนุน ส่งเสริมในการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สนับสนุนงบประมาณและการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ด้านบุคลากร (Personal) หมายถึง ครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ตามบทบาทและหน้าที่ของตน มีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการเข้าร่วมการอบรมและพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอ

ด้านทรัพยากร (Resource) หมายถึง งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

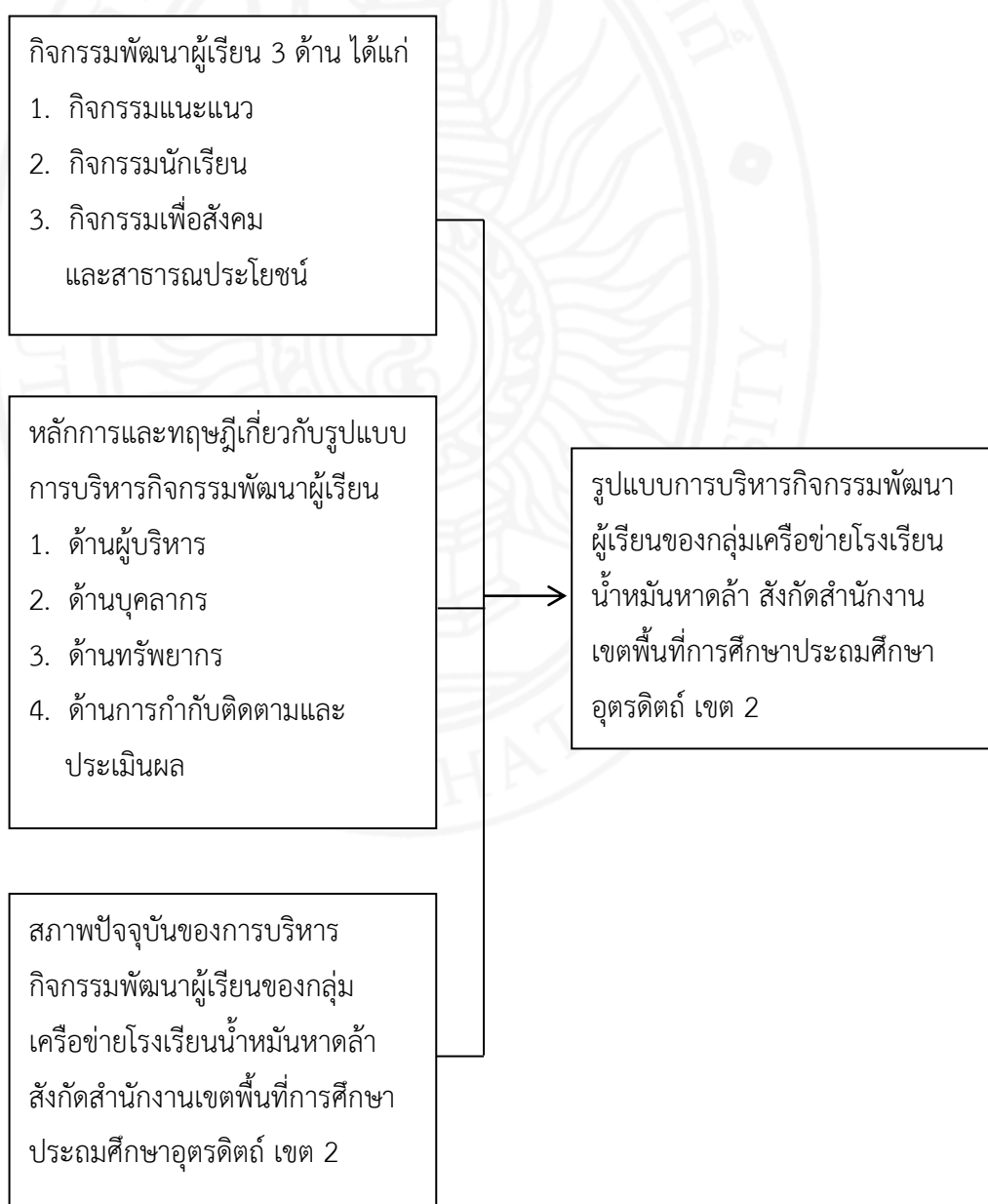
ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การติดตามและประเมินผล การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการเผยแพร่ผลการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำา หมายถึง โรงเรียนในตำบลน้ำหมัน และตำบลหาดลำา อำเภอกำแพง จังหวัดอุดรธานี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 ที่มารวมเป็นกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน มีจำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านน้ำหมัน โรงเรียนบ้านน้ำลี โรงเรียนบ้านวังหัวดอย โรงเรียนบ้านนาต้นโพธิ์ โรงเรียนจรมอนุสรณ์ 1 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำาน้ำน่านสงเคราะห์ 1 โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำาน้ำน่านสงเคราะห์ 2 โรงเรียนท่าแฝกอนุสรณ์ 2 และโรงเรียนบ้านน้ำต๊ะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศสภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2
2. ได้รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 เพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารและดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิดทฤษฎี ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบความคิดสนับสนุนการวิจัย และอภิปรายผลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและหลักการการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. แนวคิดและความหมายของรูปแบบ
3. บริบทของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและหลักการการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้อย่างสอดคล้องกัน ขอนำเสนอต่อไปนี้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.2)

เสรี ใจเอื้อ (2551, น.30) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า บรรดา กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นอย่างเป็นกระบวนการ มีรูปแบบ นอกเหนือจากการเรียน การสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้บรรลุผล เพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน

พิบูล พระสิงห์, ประสิดา สุขสำราญ, และสุจิตรา ราศรีรัตน์ (2551, น.17) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการ

ที่หลากหลาย โดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง มีความหมาย และมีคุณค่า สามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมเจตคติคุณค่าชีวิต สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัว ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

สุพิชญ์ ประจัญอุท (2552, น.24) ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพิ่มเติมจากกิจกรรมตามกลุ่มการเรียนรู้ 8 กลุ่ม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตนเองตามศักยภาพ ตามความถนัด และตามความสนใจอย่างแท้จริง

ขวัญนคร ปกป้อง (2555, น.29) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

วิไลรัตน์ โภพลรัตน์ (2556, น.20) กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหมายถึงกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบ มีวิธีการที่หลากหลาย ที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาความสามารถตามความถนัดและความสนใจ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ให้รู้จักสนุกกับการเรียนรู้และบูรณาการกับชีวิตจริง

ณัฐวุฒิ ประเสริฐศรี (2556, น.14) กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหมายถึง กิจกรรมที่สามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ตามศักยภาพ โดยพัฒนาทั้งด้าน กาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สามารถเข้าใจตนเอง ความรู้ ความถนัด สนใจ สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่เสริมขึ้นจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และต้องจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการที่หลากหลาย ตามความสนใจ ความถนัด ของผู้เรียน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะคือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ

และความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิด ทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสุขบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงและยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, 2542)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาที่สมดุล อย่างเป็นองค์รวมทุกด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีพื้นฐานทางจริยศาสตร์ความเป็นคนดีทั้ง ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสร้างองค์ ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงาน อาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมา ปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร.2, (2550 อ้างถึงในพิบูล พระสิงห์, ประสิตา สุขสำราญ, และสุจิตรา ราศรีรัตน์ 2551, น.18) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนา ให้บุคคลรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะ ในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม และมีความสุข มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบ ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ การให้ความสำคัญของกับผู้เรียน

ในการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ตามศักยภาพ และความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีทักษะชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข

ความมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.7) ได้ให้ความมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อันจะนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

สุพิชญ์ ประจัญยุทธ (2552, น.25) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมตามศักยภาพ โดยเข้าร่วมกิจกรรมที่เลือกตามความถนัด และความสนใจของตน

ณัฐวุฒิ ประเสริฐศรี (2556, น.14) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังต่อไปนี้

1. พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
 2. พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม
 3. เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง
- สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อย่างรอบด้านตามศักยภาพ สามารถเลือกปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ เกิดสมรรถนะที่สำคัญ 5 ด้าน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.7) กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังนี้

1. มีเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และครอบคลุมผู้เรียนทุกคน
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ
3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
4. เป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน องค์กร และหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

วชิ ปัญญาใส (2559, น.266) ได้สรุปหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า คือการจัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน โดยเน้นกระบวนการกลุ่มและนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ได้สูงสุดตามศักยภาพ

ขอบข่ายการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.8) ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้ครบทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้หลากหลายรูปแบบและวิธีการ โดยมีขอบข่าย ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนสามารถบูรณาการระหว่างกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์
2. เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ตลอดจนเห็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ
3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ สนับสนุนค่านิยมที่ดีงามและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

บทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารและดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.14) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารและครูในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
2. ผู้บริหารชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
4. สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม
5. นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. ศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม การประเมินผลพัฒนาผู้เรียน และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย
2. ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้เรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. ร่วมกับผู้เรียนออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และเป็นไปตามหลักการ ปรัชญา และแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ส่งเสริม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการจัดทำแผนงาน โครงการ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินผล
5. ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน
6. ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน และซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์พร้อมจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผล

7. รายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ แล้วนำผลการจัดกิจกรรมมาพัฒนา และปรับปรุงแก้ไข

8. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของผู้เรียน

1. ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ หรือตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา
2. เข้ารับการปฐมนิเทศจากครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม
3. ร่วมประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามลักษณะของกิจกรรม
4. ร่วมประชุมจัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินงาน และปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความเอาใจใส่ อย่างสม่ำเสมอ
5. ร่วมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและนำผลมาพัฒนาตนเอง และนำเสนอ ผลการปฏิบัติกิจกรรมต่อครูผู้รับผิดชอบ
6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์ ทบทวน และสะท้อนความรู้สึกละหว่าง การปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review AAR) รวมทั้งสร้างเครือข่ายจิตอาสาและขยายผลต่อยอด สู่ความยั่งยืน

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา

1. ให้ความเห็นชอบและมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 2. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม
- บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน
1. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม และอาสาสมัครกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาและชุมชน
 2. ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียน ให้โอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองเพื่อประกอบ การตัดสินใจในการเลือกแผนการเรียน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ
 3. ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียน และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของผู้เรียน
 4. เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ติดตามให้แก่ผู้เรียน
 5. ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้วางกรอบแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาในปัจจุบัน ได้ถูกกำหนดแนวทางไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรม ที่ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

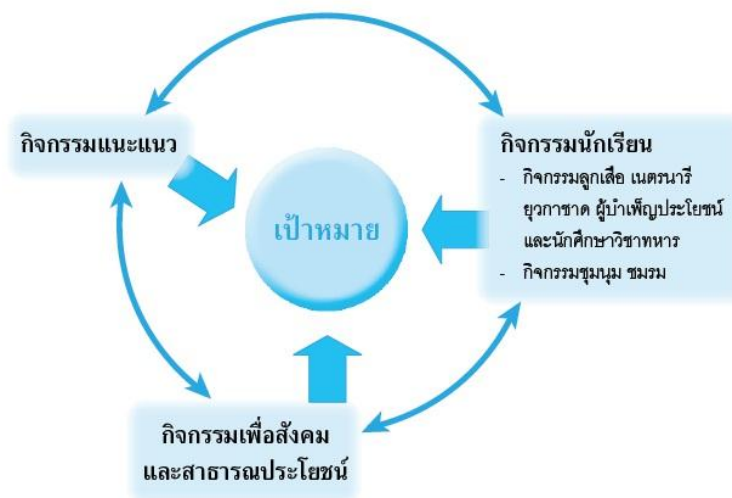
2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม และการมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 3 ลักษณะ เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมแล้วนำไปสู่เป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ดังภาพ

ภาพที่ 2 แสดงเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น.4)

การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.7) สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีแนวการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ
2. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน
3. จัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 ลักษณะ เป็นรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนอย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม
5. ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย
6. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม

โครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.9) ได้กำหนดโครงสร้างเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงโครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กิจกรรม	ประถมศึกษา						มัธยมศึกษา			มัธยมศึกษา ตอนปลาย
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	
กิจกรรมแนะแนว										
กิจกรรมนักเรียน										
กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณ ประโยชน์			60 ชม.					45 ชม.		60 ชม.
รวม	120	120	120	120	120	120	120	120	120	360

ตามหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนด โครงสร้างเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีละ 120 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 360 ชั่วโมง เป็นเวลาสำหรับปฏิบัติ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ สำหรับกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้สถานศึกษาจัดเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ป.1-6) รวม 6 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) รวม 3 ปี จำนวน 45 ชั่วโมง

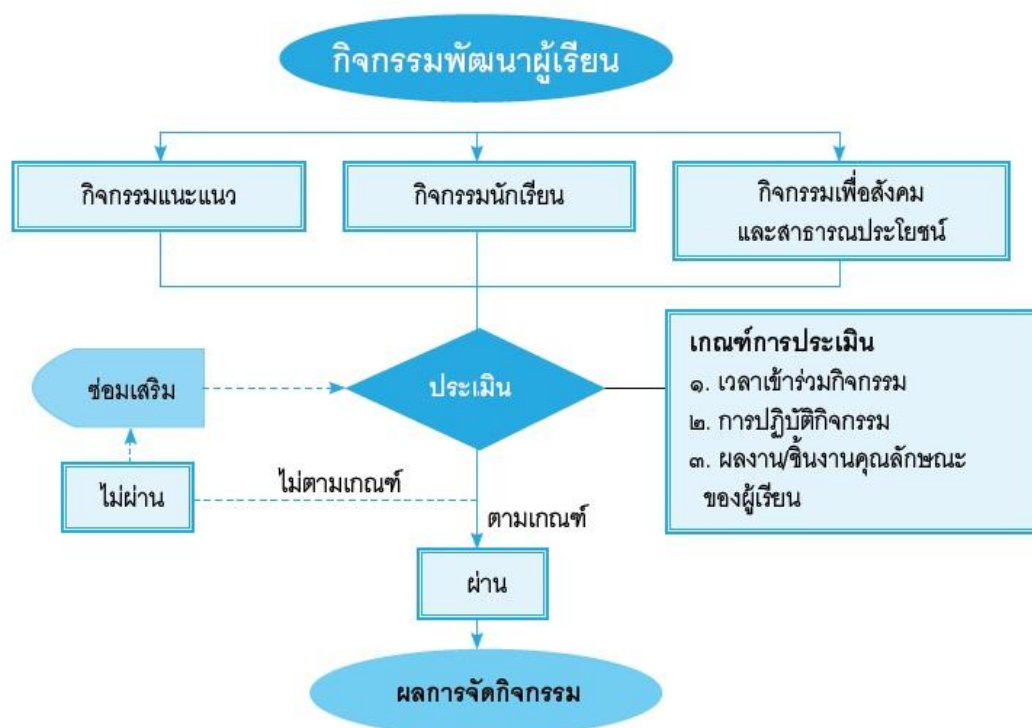
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) รวม 3 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

การจัดสรรเวลาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ขึ้นกับการบริหารจัดการของสถานศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามโครงสร้างเวลาของหลักสูตร และผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและฝึกปฏิบัติ กิจกรรมทั้ง 3 ลักษณะ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทุกปีจนจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการประเมินโดยผู้เรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม การทำงาน กลุ่ม การมีจิตสาธารณะ และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้ผู้เรียน

ค้นหาศักยภาพของตน โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผ่านการประเมินตามเกณฑ์
ที่สถานศึกษากำหนด (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น. 10)

ภาพที่ 3 แสดงแนวทางการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น.10)

สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2 ประการ
คือ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
เพื่อการตัดสิน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553)

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรมมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา

กำหนด

1.2 ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/
คุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วม
ของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกิจกรรม

1.3 ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม มีการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/

คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และนำผลการประเมินไปบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียน

1.4 ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านในเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนด ครูหรือผู้รับผิดชอบ ต้องดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน ทั้งนี้ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีการศึกษานั้น ๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อตัดสินเลื่อนชั้นและจบระดับการศึกษาเป็นการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค เพื่อสรุปผลการผ่านในแต่ละกิจกรรม สรุปผลรวมเพื่อเลื่อนชั้นและประมวลผลรวมในปีสุดท้ายเพื่อการจบแต่ละระดับการศึกษาโดยการดำเนินการดังกล่าวมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดระดับการศึกษา

2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียน เป็นรายบุคคลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดนั้น ผู้เรียนจะต้องผ่านกิจกรรม 3 กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมแนะแนว

2.2.2 กิจกรรมนักเรียน ได้แก่

2.2.2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร โดยเลือกเพียง 1 กิจกรรม

2.2.2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

2.2.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 ผู้รับผิดชอบเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ความเห็นชอบ

2.4 ผู้รับผิดชอบเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาเพื่ออนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษา

เกณฑ์การตัดสิน

ผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินอย่างเหมาะสม ดังนี้

1. กำหนดคุณภาพหรือเกณฑ์ในการประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ 2 ระดับ คือ ผ่าน และไม่ผ่าน

2. กำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในแต่ละกิจกรรม และกำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมิน ดังนี้

2.1 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายกิจกรรม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.2 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/รายภาค

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ในกิจกรรมสำคัญ ทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” ในกิจกรรมสำคัญ กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งจาก 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจบระดับการศึกษา

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ทุกชั้นปีในระดับการศึกษานั้น

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” บางชั้นปี ในระดับการศึกษานั้น

แนวทางการแก้ไขนักเรียนกรณีไม่ผ่านเกณฑ์

กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรมให้เป็นหน้าที่ของครูหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ที่จะต้องซ่อมเสริมโดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมจนครบตามเวลาที่ขาดหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น แล้วจึงประเมินให้ผ่านกิจกรรมเพื่อบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียน ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้รายงานผู้บริหารสถานศึกษาทราบเพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นรายกรณีไป

ข้อเสนอแนะ

การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ผู้เรียนมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดโดยสถานศึกษาควรกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนแต่ละกิจกรรม สำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมครบตามโครงสร้างเวลาเรียน

2. ผู้เรียนมีผลการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยอาจจัดให้ผู้เรียนแสดงผลงาน แฟ้มสะสมงาน หรือจัดนิทรรศการ

3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หากสถานศึกษามีบุคลากรไม่เพียงพอหรือไม่สามารถ

จัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย สถานศึกษาอาจจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการในกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ เช่น กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาสามารถประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และนำมาเป็นส่วนหนึ่ง ในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้

4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรมีองค์ประกอบในการดำเนินการ ดังนี้

- 4.1 มีครูที่ปรึกษากิจกรรม และมีแผนการดำเนินกิจกรรม
- 4.2 มีหลักฐาน ชิ้นงาน หรือแฟ้มสะสมงาน
- 4.3 มีผู้รับรองผลการเข้าร่วมกิจกรรม
- 4.4 มีรายงานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม

แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.17) ได้กำหนดแนวทางกรอบในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนี้ เป็นแนวทางรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรม ที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว

หลักการ	วัตถุประสงค์	ขอบข่าย	แนวทางการจัด
การจัดกิจกรรมแนะแนวต้องส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อันจะนำไปสู่สมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ โดยนำไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมตามลักษณะของกิจกรรมแนะแนวที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะชีวิต โดยมุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ของผู้เรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการปฏิบัติ เกิดทักษะชีวิต ครูทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยมีครูแนะแนวเป็นพี่เลี้ยงและประสานงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียน อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิตและสังคม 3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน 2. วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และวิเคราะห์รายชื่อของรายบุคคล 3. กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสนใจ เป้าหมายของสถานศึกษา โดยครูผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม 4. กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนว เป็นระดับการศึกษาและชั้นปี 5. ออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมเวลา จัดกิจกรรม หลักฐานการทำกิจกรรม และการประเมินผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ 2. วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และวิเคราะห์รายชื่อของรายบุคคล 3. กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ เป้าหมายของสถานศึกษา โดยครูผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม 4. กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวและแนวของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษาและชั้นปี

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หลักการ	วัตถุประสงค์	ขอบข่าย	แนวทางการจัด
		6. จัดทำแผนการจัดการแนะแนวรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินการ สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล	5. ออกแบบการจัดการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เวลา หลักฐาน และการประเมินผล
			6. จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมแนะแนว รายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์เวลา เนื้อหา วิธีดำเนินการ สื่อ และการประเมินผล
			7. จัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนการจัดการกิจกรรมแนะแนวและประเมินผลการจัดกิจกรรม
			8. ประเมินเพื่อตัดสินผล และสรุป รายงาน

การประเมินกิจกรรมแนะแนว

การประเมินกิจกรรมแนะแนว ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว ผู้เรียน และผู้ปกครอง มีภารกิจที่ได้รับผิดชอบดังนี้

ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว ผู้เรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยครูผู้จัดกิจกรรมมีภารกิจในการวางแผนการประเมิน ดำเนินการประเมินนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

ผู้เรียนอาจมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมิน ประเมินตนเองและเพื่อน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประเมิน ประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน โดยประสานร่วมมือกับครูผู้จัดกิจกรรม ประเมิน บันทึก สรุปผลการพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ครูผู้จัดกิจกรรมตรวจสอบเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม และประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตัดสินผลการประเมิน เป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ดังนี้

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่าน การปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

กิจกรรมนักเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.24) กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย การไม่เห็นแก่ตัว ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความมีเหตุผลการช่วยเหลือแบ่งปันกัน และความเอื้ออาทรและสมานฉันท์

การจัดกิจกรรมนักเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
2. เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน
3. เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพ

ของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และมีความรับผิดชอบ
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา มีเหตุผล

มีการตัดสินใจที่เหมาะสม ช่วยเหลือแบ่งปัน และเอื้ออาทรและสมานฉันท์

3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ
ขอขยายกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

1. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และนักศึกษาวิชาทหารสถานศึกษาให้ผู้เรียน
เลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งตามความถนัดและความสนใจ ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบท
ของสถานศึกษา และครบตามหลักสูตรของแต่ละกิจกรรม

- 1.1 กิจกรรมลูกเสือ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.27) กล่าวว่า
กระบวนการลูกเสือ คือ กระบวนการพัฒนาเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรม ให้การศึกษา
และพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ทั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์
หลักการ และวิธีการ ซึ่งลูกเสือโลกได้กำหนดไว้ปัจจุบันกระบวนการลูกเสือถือเป็นกระบวนการทาง
การศึกษาส่วนหนึ่ง ซึ่งมุ่งพัฒนาสมรรถภาพของบุคคลทั้งทางสมอง ร่างกาย จิตใจ และศีลธรรม
เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีงาม ไม่กระทำความให้เป็นปัญหาต่อสังคม และดำรงชีวิต
อย่างมีความหมายและสุขสบาย

หลักการกระบวนการลูกเสือมีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. มีศาสนาเป็นหลักยึดทางจิตใจ จงรักภักดีต่อศาสนาที่ตนเคารพนับถือ และพึงปฏิบัติ
ศาสนกิจด้วยความจริงใจ
2. จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และประเทศชาติของตน พร้อมด้วยการส่งเสริมและ
สนับสนุนสันติสุขและสันติภาพ ความเข้าใจที่ดีซึ่งกันและกัน และความร่วมมือซึ่งกันและกัน
ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ
3. เข้าร่วมพัฒนาสังคม ยอมรับและให้ความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่นและเพื่อน
มนุษย์ทุกคน รวมทั้งธรรมชาติและสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก
4. มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
5. ลูกเสือทุกคนต้องยึดมั่นในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
วัตถุประสงค์

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
ลูกเสือเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี
มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้
เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และฟังตนเอง
2. ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

4. ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
5. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ
 ขอบข่ายกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกัน ให้รู้จักการเสียสละ และบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดหลักสูตร เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ลูกเสือสำรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
2. ลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
4. ลูกเสือวิสามัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

แนวการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีแนวทางการจัดกิจกรรมตามวิธีการลูกเสือ (ScoutMethod) ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ

1. คำปฏิญาณและกฎ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ลูกเสือทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตาม กฎของลูกเสือ กฎของลูกเสือมีไว้ให้ลูกเสือเป็นหลักในการปฏิบัติ ไม่ได้ “ห้าม” ทำ หรือ “บังคับ” ให้ทำ แต่ถ้า “ทำ” ก็จะทำให้เกิดผลดีแก่ตัวเอง เป็นคนดี ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติเชื่อถือได้ ฯลฯ
2. เรียนรู้จากการกระทำ เป็นการพัฒนาส่วนบุคคล ความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของผลงาน อยู่ที่การกระทำของตนเอง ทำให้มีความรู้ที่ชัดเจน และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเองได้ และทำทลายความสามารถของตนเอง
3. ระบบหมู่ เป็นรากฐานอันแท้จริงของการลูกเสือ เป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ การใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้น
4. การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ฝึกให้มีความเป็นหนึ่งเดียวในการเป็นสมาชิกลูกเสือเนตรนารี ด้วยการใช้อนุสัญญาร่วมกัน ได้แก่ เครื่องแบบ เครื่องหมาย การทำความเคารพ รหัส คำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ คำขวัญ ฯลฯ เป็นต้น วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักและภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกของ องค์การลูกเสือโลก ซึ่งมีสมาชิกอยู่ทั่วโลกและเป็นองค์กรที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดในโลก

5. การศึกษาธรรมชาติ คือ สิ่งสำคัญอันดับหนึ่งในกิจกรรมลูกเสือ ธรรมชาติอันโปร่งใส ตามชนบท ป่าเขา ป่าละเมาะ และพุ่มไม้ เป็นที่ปรารถนาอย่างยิ่งในการไปทำกิจกรรมกับธรรมชาติ การปีนเขา ตั้งค่ายพักแรมในสุดสัปดาห์หรือตามวาระของการอยู่ค่ายพักแรมตามกฎระเบียบ เป็นที่เสนาหาแก่เด็กทุกคน ถ้าขาดสิ่งนี้แล้ว ก็ไม่เรียกว่าใช้ชีวิตแบบลูกเสือ

6. ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เด็กทำต้องให้มีความก้าวหน้าและดึงดูดใจ สร้างให้เกิดความกระตือรือร้นอยากที่จะทำ และวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละอย่างให้สัมพันธ์กับความหลากหลายในการพัฒนาตนเอง เกมการเล่นที่สนุกสนานการแข่งขันกัน ก็เป็นสิ่งดึงดูดใจและเป็นการจูงใจที่ดี

7. การสนับสนุนโดยผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เป็นผู้ที่ชี้แนะหนทางที่ถูกต้องให้แก่เด็ก เพื่อให้เขาเกิดความมั่นใจในการที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งใดลงไป ทั้งคู่มีความต้องการซึ่งกันและกันเด็กก็ต้องการให้ผู้ใหญ่ช่วยชี้แนะ ผู้ใหญ่เองก็ต้องการนำพาให้ไปสู่หนทางที่ดี ให้ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและดีที่สุด จึงเป็นการร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย
เงื่อนไข

1. เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ตามหลักสูตร ในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาอาจจัดเวลาได้ตามความเหมาะสมส่วนการจัดกิจกรรมเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษของลูกเสือ เนตรนารี แต่ละประเภทอาจใช้เวลาเรียนปกติหรือนอกเวลาเรียนก็ได้

2. การจัดกิจกรรม

2.1 การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีตามหลักสูตร ควรจัดให้มีการเปิดประชุมกองทุกครั้ง เพื่อเป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 พิธีเปิด (ชักธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)

2.1.2 เกมหรือเพลง

2.1.3 เรียนตามหลักสูตร

2.1.4 การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์

2.1.5 พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจ ชักธงลง เลิก)

2.2 กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรม การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความ อดทน อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยตัวเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนวิชาลูกเสือเพิ่มเติม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจำเป็นต้องวางแผนนำลูกเสือไปเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรมไว้ให้พร้อมก่อนและเนิ่น ๆ ดังนั้นบทบาทผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อลูกเสือต่องานการอยู่ค่ายพักแรม และตามหน้าที่ของตนเองจึงจำเป็นต้องหาโอกาสให้ลูกเสือของตนได้มีโอกาสในการอยู่ค่ายพักแรมเสมอ ให้ผู้กำกับลูกเสือนำลูกเสือไปฝึกเดินทางไกล

และอยู่ค่ายพักแรมปีหนึ่งไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ครั้งหนึ่งให้อยู่ค่ายพักแรมอย่างน้อย 1 คืน

2.3 กิจกรรมพิธีการ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพิธีการลูกเสือ เช่น พิธีเข้าประจำกอง พิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม พิธีถวายราชสดุดี พิธีประดับเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นต้นเพื่อให้ลูกเสือมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการเป็นลูกเสือ

2.4 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ลูกเสือได้บำเพ็ญประโยชน์ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ

3. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้นในแต่ละประเภท

4. สถานศึกษาควรให้มีการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ การประเมินกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกระบวนการทดสอบความสามารถและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งนอกจากพิจารณาความรู้ตามทฤษฎีแล้ว ต้องพิจารณาด้านความประพฤติ พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นทักษะและการปฏิบัติต่าง ๆ ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายและการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งแบ่งการประเมินผลออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. กิจกรรมบังคับ เป็นการประเมินผลกิจกรรมตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การตัดสิน เลื่อนขั้นหรือจบหลักสูตร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด มีการประเมินผลตลอดภาคเรียน/ปี โดยวิธีการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การซักถาม การทดสอบภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. วิชาพิเศษ การประเมินผลวิชาพิเศษในแต่ละวิชา ใช้วิธีการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

กิจกรรมยุวกาชาด

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.33) ระบุว่ากิจกรรมยุวกาชาด เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัยมีจิตสำนึกในการทำประโยชน์ให้แก่สังคม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมไทย โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

อย่างครบวงจร เน้นทักษะ กระบวนการตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน ปรับปรุงการทำงาน และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

หลักการกิจกรรมยูวกาชาดมีหลักการของการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่สร้างพื้นฐานในการคิดและปฏิบัติตามหลักการกาชาดและยูวกาชาด กฎหมายมนุษยชน และสิทธิมนุษยชน รวมทั้งทักษะในการจัดการ ทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้

2. มีความเป็นเอกภาพและมีความหลากหลายในกิจกรรม กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น ทั้งนี้เพื่อความจำเป็นและความสอดคล้องสำหรับการพัฒนา คุณภาพชีวิต ความเป็นไทย และความเป็นพลเมืองดีของชาติ

3. สามารถสนองตอบต่อสภาพความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น วัตถุประสงค์

กิจกรรมยูวกาชาด เป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในระบบหน่วย กลุ่ม หมู่ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม หลักการกาชาดและยูวกาชาด การคุ้มครอง กฎหมายมนุษยธรรม สิทธิมนุษยธรรม การช่วยเหลือ การรักษาสภาพ และสมรรถภาพที่ดี บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การสร้างสัมพันธ์ภาพและความเข้าใจอันดีจะนำไปสู่สันติภาพ ก่อให้เกิดความสุขในการอยู่ร่วมกัน (ข้อบังคับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 60 พุทธศักราช 2550 หมวดที่ 9 ว่าด้วยยูวกาชาด) จึงกำหนด จุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. มีอุดมคติในศานติสุข มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องการรักษาอนามัยของตนเองและผู้อื่น ตลอดจนพัฒนาตนเองทางร่างกาย จิตใจ คุณธรรม และธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ

3. มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์กาชาด มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจิตใจเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์

4. บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6. มีสัมพันธ์ภาพและมิตรภาพที่ดีต่อบุคคลทั่วไป

ขอขยาย

การจัดกิจกรรมยูวกาชาด กำหนดโครงสร้างหลักสูตรยูวกาชาดในสถานศึกษา เป็น 4 ระดับ ดังนี้

ยูวกาชาดระดับ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ยูวกาชาดระดับ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ยุวกาชาดระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ยุวกาชาดระดับ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

แนวการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมยุวกาชาด ประกอบด้วยกิจกรรมหลักและกิจกรรมพิเศษ ดังนี้

1. กิจกรรมหลัก หมายถึง กิจกรรมซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่สมาชิกยุวกาชาดทุกคน ต้องเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมหลักประกอบด้วย 3 กลุ่มกิจกรรม คือ

1.1 กลุ่มกิจกรรมกาชาดและยุวกาชาด เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้สมาชิก ยุวกาชาดมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์ของกาชาด มีศรัทธาในการเข้าร่วม กิจกรรมด้วยความเสียสละ เป็นคนดี มีคุณธรรม ช่วยสร้างสรรค์สังคม เป็นผู้นำในการเผยแพร่ กิจกรรมกาชาดและยุวกาชาด กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ส่งเสริมศักยภาพ คุณค่า ของความเป็นมนุษย์ บทบาทชาย-หญิง เป็นผู้มีทักษะชีวิตในการจัดการกับปัญหาอุปสรรคต่างๆ มีความพร้อมเพื่อการปรับตัวเรื่องต่าง ๆ ในอนาคต ประกอบด้วยสาระที่เกี่ยวข้องเรื่อง

1.1.1 กาชาดสากล

1.1.2 สภากาชาดไทย

1.1.3 ยุวกาชาด

1.2 กลุ่มกิจกรรมสุขภาพ เป็นการจัดกิจกรรมให้สมาชิกยุวกาชาดได้ศึกษา และฝึกฝนทักษะการป้องกันชีวิตและสุขภาพ การเสริมสร้างสมรรถภาพ มีความรู้ และทักษะ ในการรักษาอนามัยของตนเอง และส่งเสริมอนามัยของผู้อื่น การปฐมพยาบาลและเคหะพยาบาล การเตรียมตัวป้องกันอุบัติเหตุและภัยอันตรายต่าง ๆ เช่น มีทักษะในการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดชีวิตครอบครัว อิทธิพลจากสื่อและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยสาระที่เกี่ยวข้องเรื่อง

1.2.1 สุขภาพ

1.2.2 การป้องกันชีวิตและสุขภาพ

1.3 กลุ่มกิจกรรมสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดี เป็นการจัดกิจกรรมให้สมาชิก ยุวกาชาดได้รู้จักตนเอง มีระเบียบวินัย มีบุคลิกภาพที่ดี รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสังคมได้ดี มีความสามัคคี มีสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีกับบุคคลทั่วไป ยอมรับความแตกต่างระหว่าง บุคคลที่มีพื้นฐานการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข มีการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของยุวกาชาดที่ปฏิบัติงานสร้างเสริมสันติภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการทำงานในด้านอื่น ๆ ต่อไป ประกอบด้วยสาระที่เกี่ยวข้องเรื่อง

1.3.1 ความสามัคคีและความพร้อมเพรียง

1.3.2 ความมีระเบียบวินัย

1.3.3 สัมพันธภาพและความเข้าใจอันดี

1.4 กลุ่มกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกยุวกาชาดปฏิบัติตนเพื่อสนองต่ออุดมการณ์และวัตถุประสงค์ของยุวกาชาด มีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และมรดกของชาติ พร้อมทั้งจะอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและธรรมชาติ เป็นผู้ที่มีความเสียสละ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ประกอบด้วยสาระเกี่ยวกับเรื่อง

1.4.1 การบำเพ็ญประโยชน์

1.4.2 การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในแต่ละสาระของกิจกรรมหลักทั้ง 3 กลุ่มกิจกรรม สถานศึกษาสามารถปรับแต่ละสาระมาน้อยแตกต่างกันได้ตามความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สภาพการณ์ปัจจุบันความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งความพร้อมของสถานศึกษา ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

2. กิจกรรมพิเศษ เป็นกิจกรรมที่จัดเสริมกิจกรรมหลักโดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถพื้นฐานในการดำรงชีวิตในสังคมตามความเหมาะสมกับวัยและความต้องการของท้องถิ่น โดยผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดหรือความสนใจ และมีเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดแต่ละกิจกรรม เมื่อผ่านเกณฑ์ผู้เรียนจึงจะมีสิทธิประดับเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษนั้น ๆ มีจำนวน 53 กิจกรรม ใ้เงื่อนไข

1. เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดกิจกรรมยุวกาชาดตามหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาอาจจัดเวลาได้ตามความเหมาะสมส่วนการจัดกิจกรรมเพื่อรับเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษของยุวกาชาดแต่ละประเภทอาจใช้ในเวลาเรียนปกติหรือนอกเวลาเรียนก็ได้

2. การจัดกิจกรรม ควรจัดให้มีพิธีเปิดและพิธีปิดกิจกรรมยุวกาชาดทุกครั้งก่อนที่จะมีการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อเป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 พิธีเปิดกิจกรรมยุวกาชาด

2.1.1 เรียกสมาชิกเข้าแถวครึ่งวงกลมหน้าเสาธง

2.1.2 ชักธงยุวกาชาดขึ้นสู่ยอดเสา

2.1.3 สงบนิ่ง

2.1.4 กล่าวคำปฏิญาณตนยุวกาชาด

2.1.5 ตรวจและรายงาน

2.1.6 นัดหมายและชี้แจง

2.2 พิธีปิดกิจกรรมยุวกาชาด

2.2.1 เรียกสมาชิกเข้าแถวครึ่งวงกลมหน้าเสาธง

2.2.2 นัดหมายและชี้แจง

2.2.3 ชักธงยุวกาชาดลง

2.2.4 เลิกแถว

2.3 กิจกรรมพิธีการ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพิธีการยุวกาชาด เช่น พิธีเข้าประจำหมู่ พิธีทบทวนคำปฏิญาณตนยุวกาชาดและสวนสนาม พิธีประดับเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นต้น

2.4 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ยุวกาชาดได้ บำเพ็ญประโยชน์ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

3. ผู้นำยุวกาชาดควรผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาด หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง เช่น หลักสูตรครูผู้สอน หลักสูตรผู้นำยุวกาชาด เป็นต้น

4. สถานศึกษาควรให้มีการจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดตามข้อบังคับ

การประเมินกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมยุวกาชาด เป็นกระบวนการทดสอบความสามารถและพัฒนาการ ด้านต่าง ๆ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งนอกจากพิจารณาความรู้ตามทฤษฎีแล้ว ยังต้องพิจารณา ด้านความประพฤติ และพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นทักษะและการปฏิบัติต่าง ๆ ด้วยวิธีการ ประเมินที่หลากหลายและการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งแบ่งการประเมินผลออกเป็น 2 ส่วน คือ

กิจกรรมหลัก เป็นการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การตัดสิน เลื่อนชั้นหรือ จบหลักสูตร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด มีการประเมินผลตลอดภาคเรียน/ปี โดยวิธีการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การซักถาม และการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่าน การปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

กิจกรรมพิเศษ เป็นการประเมินเพื่อให้ผู้เรียนมีสิทธิ์ประดับเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษได้ เมื่อผู้เรียนสามารถสอบผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. กิจกรรมชุมนุม ชมรมสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2553, น. 51)

กิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นกิจกรรมที่นักเรียนที่สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนรวมกลุ่มกัน จัดขึ้นตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียน เพื่อเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียนตาม เจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ชุมนุม หมายถึง การรวมกลุ่มของผู้เรียนที่มีความสนใจ ความถนัดในเรื่องเดียวกัน และร่วมปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ของตนเอง ให้เต็มตามศักยภาพ ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ชมรม หมายถึง การรวมกันของกลุ่มผู้เรียนที่มีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน การจัดตั้งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ สมาชิก โครงสร้างของชมรม และบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสถานศึกษา

หลักการกิจกรรมชุมนุม ชมรม มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการสร้างสรรค์และออกแบบกิจกรรมของผู้เรียนตามความสมัครใจ
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหา
3. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
4. เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน รวมทั้งบริบทของสถานศึกษา

และท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการของตน
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้เกิดประสบการณ์ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพตามศักยภาพ

3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

4. เพื่อให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย

ขอบข่าย

กิจกรรมชุมนุม ชมรม มีขอบข่ายดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่อง ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวาง

ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2. เป็นกิจกรรมจัดตามความสนใจของผู้เรียน

3. เป็นกิจกรรมที่สามารถจัดได้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และทั้งในและนอกเวลาเรียน
แนวการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรมของสถานศึกษา สามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับบริบทและสภาพของสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาบริหารการจัดการให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมได้หลากหลาย ทั้งรูปแบบภายในหรือภายนอกห้องเรียน และระยะเวลาการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมระยะเวลา 1 ภาคเรียน กิจกรรมระยะเวลา 1 ปีการศึกษา และกิจกรรมระยะเวลามากกว่า 1 ปีการศึกษา

2. กรณีสถานศึกษามีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมอยู่แล้ว สถานศึกษาควรสำรวจความสนใจของผู้เรียนในการเลือกเข้าร่วมชุมนุม ชมรม

3. กรณีที่สถานศึกษายังไม่มีการจัดตั้งชุมนุม ชมรม ควรให้ผู้เรียนร่วมกันจัดตั้งชุมนุมชมรม และเชิญครูเป็นที่ปรึกษา โดยร่วมกันดำเนินกิจกรรมชุมนุม ชมรม ตามระเบียบปฏิบัติที่สถานศึกษา กำหนด

4. ครูที่ปรึกษากระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการถอดประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่กิจกรรม

เงื่อนไข

1. การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรมในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาจัดให้เป็นไปตาม โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

2. สมาชิกของชุมนุม ชมรม ต้องเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามระเบียบของชุมนุมชมรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ของแต่ละกิจกรรม

3. สถานศึกษามีระบบการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของชุมนุม ชมรมอย่างต่อเนื่อง

การประเมินกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นการตรวจสอบความสามารถและพัฒนาการ ด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง โดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น.55) กล่าวถึงกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจของผู้เรียนให้ มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะ เพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่าง มีความสุข

หลักการ

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

และพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรม โดยให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ออกแบบกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะจิตอาสา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้เรียนในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ตามความถนัดและความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ คุณธรรมจริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

วิทยาลัย พุ่มพื้งพุทธ (2554, น.29 อ้างถึงใน วจี ปัญญาใส (2559, น. 294) กล่าวถึง จุดประสงค์ของกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์/จิตอาสา ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
2. เพื่อให้ผู้เรียนออกแบบการจัดการกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ ตามความถนัดและความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร
3. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์จนเกิดคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ขอบข่าย

เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมในลักษณะกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมอาสาพัฒนา หรือกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม โดยผู้เรียนดำเนินการด้วยตนเองในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดง ถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม และมีจิตสาธารณะ

แนวการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เน้นให้ผู้เรียนร่วมกันสำรวจและวิเคราะห์ สภาพปัญหา ร่วมกันออกแบบการจัดการกิจกรรม วางแผนการจัดการกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมตามแผน ร่วมสรุปและประเมินผลการจัดกิจกรรม ร่วมรายงานผล พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ผลการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนสามารถเลือกจัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมภายในโรงเรียน (กิจกรรมในวิถีชีวิตโรงเรียนเพื่อปลูกฝังจิตอาสา) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนและครูที่ปรึกษากิจกรรมร่วมกันวางแผนปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสาในวิถีชีวิตของชั้นเรียนและโรงเรียนจนเกิดเป็นนิสัยในการสมัครใจทำงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งงานเหล่านี้จะขยายขอบเขตจากใกล้ตัวไปสู่สังคมที่อยู่ภายนอกได้

2. จัดกิจกรรมภายนอกโรงเรียน (กิจกรรมอาสาสมัครเพื่อสังคม) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนตามแผนการจัดกิจกรรม โดยให้ทำกิจกรรมด้วยความสมัครใจที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมโดยรวม

แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีแนวการจัดดังนี้

1. จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถจัดกิจกรรมตามองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
2. จัดกิจกรรมลักษณะโครงการ/โครงงาน/กิจกรรม หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนนำเสนอการจัดกิจกรรมต่อโรงเรียนเพื่อขอความเห็นชอบในการจัดทำโครงการหรือโครงงาน หรือกิจกรรมซึ่งมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ชัดเจน
3. จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่น หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่จัดกิจกรรมในลักษณะเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

3.1 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดกิจกรรมในโรงเรียน

3.2 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมนอกโรงเรียน

เงื่อนไข

1. เวลาเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์อย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน/ปี โดยขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของสถานศึกษา
2. เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้จัดกิจกรรมด้วยตนเองทุกขั้นตอนและต่อเนื่อง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรม
3. ผู้เรียนจะจัดกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในเวลาสถานที่ หรือรูปแบบของกิจกรรมใดก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา และขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของสถานศึกษา

การประเมินกิจกรรม

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบตามกรอบเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.6) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 60 ชั่วโมง
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 45 ชั่วโมง
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 60 ชั่วโมง

การประเมินในแต่ละกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีผลการประเมิน เป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ดังนี้

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเวลา ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเวลา ปฏิบัติกิจกรรมหรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่าน ครูที่ปรึกษาต้องให้ผู้เรียนซ่อมเสริมการทำกิจกรรมให้ครบตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

สรุปการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์นั้น ต้องดำเนินการตามหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย และมีการวัดผลและประเมินผล ตามกรอบของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้สามารถปรับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

แนวคิดและความหมายของรูปแบบ

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายและคำนิยามไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

ความหมายของรูปแบบ

ราชบัณฑิตยสถาน (2554, น.1011) ได้นิยามความหมายของคำว่า รูปแบบ หมายถึง รูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนวซึ่งเป็นที่ยอมรับ

กาญจนา จันทร์ประดิษฐ์ (2558, น.36) ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึง สิ่งที่พัฒนาขึ้นหรือสร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎี ปรัชญาการณต่าง ๆ ไว้เป็นแบบแผนให้ใช้เป็นแนวหรือการสื่อสารที่มีความเข้าใจตรงกัน และลงมือปฏิบัติ สามารถตรวจสอบเปรียบเทียบได้

เบญจมาพร โยภรณ์ (2558, น.7) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ขวัญจิต เนตรจันทร์ (2558, น.37) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้าง

ของความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบ หรือตัวแปรต่าง ๆ เพื่อที่จะช่วยในการวิเคราะห์ปัญหา และเข้าใจถึงสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นสำหรับการวิจัย

จินตนา แดงฤทธิ์ (2558, น.9) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง วิธีการบริหาร วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

บุญรักษา เมืองชีว (2559, น.81) ได้ให้ความหมายของ รูปแบบ หมายถึง แบบอย่าง รูปแบบของสิ่งที่สร้าง เพื่อใช้เป็นแบบแผนในการปฏิบัติงานหรือแนวทางในการดำเนินงานที่จะนำไปสู่เป้าหมาย หรือดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป ความหมายของ รูปแบบ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง แบบแผน แสดงวิธีการบริหาร ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบมีหลายประเภทตามนิยามการศึกษาและแนวคิดที่ใช้ประกอบการศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการได้แบ่งประเภทของรูปแบบไว้ที่น่าสนใจดังนี้

Keeves (1988 อ้างถึงใน ปิยะนารถ สิงห์ชู, 2554) ได้แบ่งรูปแบบออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. Analogue Model เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำเข้าและปล่อยน้ำออกจากถัง นักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบเปรียบเทียบกับน้ำที่เปิดออกจากถัง ดังนั้นนักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบลบด้วยนักเรียนที่ออกจากกระบอก เป็นต้น

2. Semantic Model เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ เช่น รูปแบบการสอนของ Joyce and Weil (1985, p.41) เป็นต้น

3. Mathematical Model เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ รูปแบบประเภทนี้นิยมใช้กันทั้งในสาขาจิตวิทยาและศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการบริหารการศึกษาด้วย

4. Causal Model เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path Analysis และหลักการสร้าง Semantic Model โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น The Standard Deprivation Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ

ทางเศรษฐกิจสังคมของบิดา มารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก เป็นต้น

Bardo & Hardman (1982 อ้างถึงใน ปิยะนารถ สิงห์ชู, 2554) นักนิเวศวิทยาคนสำคัญ ได้แบ่งประเภทของรูปแบบด้วยการอธิบายลักษณะจากลักษณะของเมืองออกเป็นรูปแบบที่อธิบายโดยลักษณะพื้นที่และรูปแบบที่อธิบายโดยลักษณะของประชากรรูปแบบที่ใช้ในการอธิบายโดยพื้นที่นั้นมีจุดมุ่งหมายในการบรรยายลักษณะของเมืองว่ามีลักษณะเช่นไร เช่น Concentric Zone Model และ Social Area Analysis Model เป็นต้น สำหรับรูปแบบที่ใช้อธิบายคุณลักษณะของประชากรเมืองนั้น เป็นรูปแบบที่เสนอแนวคิดในการอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของประชากรเมืองต่าง ๆ เช่น Residential Segregation Model เป็นต้น

ปิยะนารถ สิงห์ชู (2554) ได้กล่าวสรุป รูปแบบ จาก Keeves และ Bardo & Hardman ว่า รูปแบบมีหลายประเภท เช่น รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้แบ่งออกเป็น รูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ รูปภาพ รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ และรูปแบบที่นำเอา ตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

Elizabeth (1990 อ้างถึงใน จินตนา แดงฤทธิ์ ,2559, น.10) ซึ่งได้แบ่ง รูปแบบ ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical model) เป็นแบบจำลองทางกายภาพ เช่น แบบจำลองรถยนต์ เครื่องบิน ภาพจำลอง เป็นต้น
2. รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical model) เป็นการสร้างความคิดจากทฤษฎีเป็นพื้นฐานคุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

Keeves (1988 อ้างถึงใน ปิยะนารถ สิงห์ชู, 2554) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ คือ

1. รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกันแบบรวม ๆ (Associative Relationship)
2. รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

การสร้างและพัฒนารูปแบบ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างและการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษานักวิชาการที่ได้สรุปไว้ดังนี้

ปิยะนารถ สิงห์ชู (2554) ได้ศึกษาการสร้างและการพัฒนารูปแบบพบว่า การสร้างรูปแบบ (Model) นั้นไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวแน่นอนว่าต้องทำอะไรบ้าง แต่โดยทั่วไปจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้ (Intensive Knowledge) เกี่ยวกับเรื่องที่เราจะสร้างรูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงค้นหาสมมุติฐานและหลักการของรูปแบบที่จะพัฒนา แล้วสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้น และนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเหมาะสมและหาคุณภาพของรูปแบบต่อไป ส่วนการพัฒนารูปแบบมีการดำเนินการเป็นสองตอนใหญ่ คือ การสร้างรูปแบบและการประเมินความเหมาะสมและการหาคุณภาพของรูปแบบ ส่วนการพัฒนารูปแบบนี้้อาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออก เป็นสองตอนใหญ่ ๆ คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และการหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ (Willer, 1967, p.83) ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนี้ ๆ

จินตนา แดงฤทธิ์ (2559, น.15) ได้ศึกษาการสร้างและการพัฒนารูปแบบและสรุปไว้ว่า การสร้างรูปแบบ เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง สามารถทำนายผลได้ สามารถขยายความผลทำนายได้กว้างขวางขึ้น และสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ และการพัฒนารูปแบบเป็นการพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร เพื่อหาแนวทางการพัฒนา เพื่อปรับวิธีการทำงานให้เปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การตรวจสอบรูปแบบ

การตรวจสอบรูปแบบมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการสร้างและพัฒนารูปแบบ เพื่อเป็นการยืนยันประสิทธิภาพของรูปที่ได้สร้างและพัฒนาขึ้น ซึ่ง จินตนา แดงฤทธิ์ (2559, น.15) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และนำเสนอแนวคิดของนักวิชาการในการตรวจสอบรูปแบบว่ามี 2 ลักษณะ คือ ทดสอบโดยการพิสูจน์หรือตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งใช้ในการทดสอบรูปแบบทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และการทดสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ซึ่งทดสอบด้วยวิธีทางสถิติ หรือการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผลของการทดสอบจะนำไปสู่การยอมรับหรืออาจจะปฏิเสธรูปแบบ และนำไปสู่การสร้างทฤษฎีใหม่ การประเมินด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ นั้นให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิ นั้นเพียงธรรมชาติ มีคุณลักษณะที่ดี มีการยึดหยุ่นในกระบวนการทำงานตามอรรถยาศัยและความถนัดของแต่ละคน ซึ่งการประเมินลักษณะนี้จะเน้นการวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง เพื่อให้ได้ข้อสรุป ประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของการประเมิน

บริบทของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ

กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้การกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่เป็นการรวมกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 ในพื้นที่ตำบลน้ำหมัน และตำบลหาดลำ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยจัดตั้งขึ้นด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อยกระดับและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาในท้องถิ่น ประกอบด้วย 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาส 3 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านน้ำหมัน
2. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านสงเคราะห์ 1
3. โรงเรียนบ้านน้ำลี

และโรงเรียนขนาดเล็ก 6 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านน้ำต๊ะ
2. โรงเรียนจรมอนุสรณ์ 1
3. โรงเรียนบ้านวังหัวดอย
4. โรงเรียนบ้านนาตันโพธิ์
5. โรงเรียนท่าแฝกอนุสรณ์ 2
6. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านสงเคราะห์ 2

ปัจจุบันโรงเรียนศูนย์กลางและเป็นแกนนำของกลุ่มเครือข่ายน้ำหมันหาดลำ คือ โรงเรียนบ้านน้ำหมัน มีประธานกลุ่มเครือข่าย คือ นายสันติภาพ ภูสมศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำหมัน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ รวม 97 คน นักเรียนทั้งสิ้น 762 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ที่ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้อย่างหลากหลาย และผลการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จะขอนำเสนอดังต่อไปนี้

วรนาฏ สิทธิฤทธิ์ (2550) ได้ศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ลำปางเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากร หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเพื่อให้ชุมชนได้รับทราบ และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

พิกุล พระสิงห์, ประสิตา สุขสำราญ, และสุจิตรา ราชวีรัตน์ (2551) ทำการศึกษา สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี จำแนกตามตัว แปรเขตพื้นที่การศึกษาและตัวแปรวุฒิการศึกษาทางด้านจิตวิทยาการแนะแนวมีความแตกต่างอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี จำแนกตามตัวแปร ประสบการณ์ในการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมใจ สุภาพ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนใน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการ ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ใน 3 ด้าน

1. ด้านแนวคิดในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดย คำนึงถึง “ผู้เรียนเป็นสำคัญ”
2. ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบว่า การดำเนินงาน ในภาพรวมมีการ ปฏิบัติที่เป็นไปตามหลักสูตรได้กำหนดไว้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนการปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการเชิญวิทยากรภายนอกสถานศึกษาเพื่อ สนับสนุนการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. ด้านประเมินผลพบว่า การดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ สร้างโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมี ส่วนร่วม ในการประเมินผล ปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ใน 3 ด้าน คือ
 - 3.1. ปัญหาด้านแนวคิดการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ขาดการนำแนวคิด ใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินงานกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน

3.2. ปัญหาด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีปัญหายุ่งระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ขาดวิทยากรจากชุมชนที่จะให้ความรู้กับนักเรียน

3.3. ปัญหาด้านการประเมินผล พบว่า ในภาพรวมมีปัญหายุ่งระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ครูขาดความรู้และความเข้าใจและทักษะในการประเมินผล

ธีรเดช ภูทองชัย (2554, น.124) ได้ศึกษาการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ให้ภาครัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมองเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ขวัญนุศร ปกป้อง (2555) ทำการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านโนนสะอาดนาเหมือด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย ส่วนการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 กิจกรรมอยู่ในระดับน้อย
2. ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบว่า อยู่ในระดับมาก
3. แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนบ้านโนนสะอาดเหมือด มี 2 แนวทางพัฒนา คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการนิเทศภายใน
4. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนบ้านโนนสะอาดเหมือดพบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

วิไลรัตน์ โกพลรัตน์ (2556, น.155) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ให้มีการตรวจสอบติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดทำสมุดบันทึกการพัฒนาผู้เรียน เพื่อรายงานและสรุปผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายงานผลต่อผู้บริหารให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและสภาพปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลใช้ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในวงจร PDCA วงรอบต่อ ๆ ไป

พอชาย พิงไชย (2556) ทำการศึกษา การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการปฏิบัติการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ได้ยึดแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า โรงเรียน ที่มีขนาดต่างกันในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีการนำ กระบวนการ PDCA มาเป็นขั้นตอนของการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. เปรียบเทียบการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีสภาพการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ใน ระดับมาก เพราะมีแนวทางการประเมินผลจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดการบริหารงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ด้านการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ โดยโรงเรียนขนาดเล็ก มีแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีงบประมาณ ทรัพยากร ที่เพียงพอ มีการจัดฝึกอบรม ประกอบกับมีบุคลากรและนักเรียนจำนวนมาก สามารถจัดกิจกรรมได้ หลากหลายตามที่นักเรียนสนใจ อีกทั้งผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีการมอบหมายงานที่เหมาะสม ตรง กับความถนัด ทำให้บุคลากรสามารถเตรียมการทุกขั้นตอนได้อย่างละเอียดในทุก ๆ ด้าน

3. ผลจากการแบบสอบถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครพบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากขาดผู้นำและขาด บุคลากรทีมงานที่รับผิดชอบร่วมกันอย่างแท้จริง ขาดขั้นตอนการดำเนินงาน จึงมีการพัฒนาคุณภาพ ได้น้อยไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับปัจจุบันภาระงานของสถานศึกษามีมากซับซ้อน ทำให้ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอนไปแบบไม่มีการวางแผนงาน หรือ ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน PDCA ทำให้ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่เด่นชัด และไม่พัฒนาผู้เรียนได้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จันทร์ กำภัสสร (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า

1. ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีอยู่ 5 ด้านคือ ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านนักเรียน ด้านผู้ปกครองและชุมชนและด้านการจัดการเรียนการสอน

2. แนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ด้านผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการโรงเรียนต้องร่วมมือกันให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง ด้านครู ส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านนักเรียน ได้แก่ การปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะ ความอดทน ระเบียบวินัย ให้เกิดแก่นักเรียนผ่าน กิจกรรมที่หลากหลาย ด้านผู้ปกครองและชุมชน ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างทั่วถึง

ชัตติยะ โคตธา (2558) ได้ศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้แก่

2.1. ควรจัดวิทยากรด้านการแนะแนว โดยตรงมาให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีการจัดประชาสัมพันธ์การแนะแนวให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ครูควรแนะแนวให้รักและศรัทธาในอาชีพที่ตนสนใจ

2.2. ควรจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ให้กับนักเรียน อย่างต่อเนื่อง เพื่อฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับนักเรียน ส่งครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา การจัดกิจกรรมชุมนุม ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของนักเรียน

2.3. ควรจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมจิตอาสาอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม

ปิยวัชร สุทธิวิช, สมชาย เทพแสง, สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์, และจันทร์ศม์ ภูติอริวัฒน์ (2559) ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และการสังเคราะห์เอกสารทำให้ทราบถึงสภาพของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคม

และสาธารณประโยชน์ สรุปได้ดังนี้ สภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลง เน้นการแข่งขัน และการเลี้ยงดูของพ่อแม่ ส่งผลให้นักเรียน มุ่งประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ส่วนกระบวนการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ มีทั้งแบ่งตามลักษณะสถานที่ทำกิจกรรม และผู้จัดกิจกรรม ส่วนปัญหาที่พบ เกิดจาก ผู้ปกครอง นักเรียน ครู และระบบการจัดการของสถานศึกษา ส่วนปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สรุปได้ดังนี้ นักเรียนขาดทักษะ การดำรงชีวิต ขาดความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ทำอะไรไม่เป็น ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ มีความอดทนน้อย ต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่นตลอดเวลา นอกจากนี้ นักเรียนที่มุ่งแข่งขัน มุ่งความสำเร็จและผลประโยชน์ต่อตนเอง มักจะลืมนึกถึงผลกระทบต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะมีปัญหาการทำงานต่อไป ปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้ปกครอง นักเรียนเรียนดี ไม่ค่อยให้ความสนใจ บอกว่ากิจกรรมนี้ทำให้เสียเวลา นอกจากนี้ผู้ปกครองยังช่วยนักเรียนทำแฟ้มผลงาน ทำให้ผิดวัตถุประสงค์การทำกิจกรรมร่วมกันของนักเรียน นักเรียนไม่ได้ตั้งใจทำกิจกรรม ทำแค่เพื่อให้ผ่าน เพื่อจบหลักสูตรนักเรียนยังไม่เกิดความตระหนักในความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง และขาดความอดทน ครูยังขาดความตระหนักในการเป็นครูที่ปรึกษา เนื่องจากกิจกรรมนี้ไม่มีคะแนน เพียงแต่มีการประเมิน ผ่าน / ไม่ผ่าน สถานศึกษาจะต้องมีแนวปฏิบัติ กิจกรรมนี้ให้ชัดเจน และควรส่งเสริมให้มีความสำคัญ การประเมินผล มุ่งที่แฟ้มผลงานมากกว่าการสร้าง ความตระหนักให้เกิดขึ้นในชีวิตจริง

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากนั้นได้จัดการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน ผลที่ได้คือรูปแบบที่ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 หลักการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่มีเป้าหมายชัดเจน เป็นรูปธรรมปฏิบัติได้จริง เป็นกิจกรรมที่บูรณาการกับ 8 กลุ่มสาระ ควบคู่กับการเรียนการสอนเชื่อมโยงเนื้อหาในหลักสูตร ตอบสนองความต้องการของชุมชนสอดแทรกในชีวิตประจำวันทุกกิจกรรม กิจกรรมที่นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง สอดคล้องกับการพัฒนาตามธรรมชาติ และความแตกต่างของบุคคล เป็นกิจกรรมที่นอกเหนือการเรียนปกติ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรมสู่สาธารณชน

2.2 สภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ห้องประชุมสื่อ อุปกรณ์และงบประมาณ การจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านอย่างเหมาะสม จัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้สะอาด เรียบร้อย ส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง

รวมทั้งตรวจและประเมินสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 เทคโนโลยี หมายถึง การจัดเตรียมความพร้อมของเทคโนโลยีอย่างครบถ้วน นำเทคโนโลยี มาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเลือกและใช้เทคโนโลยีประกอบกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีแก่ครูและนักเรียน ประเมินการใช้เทคโนโลยีโดยเน้นประโยชน์ที่ได้รับอย่างความคุ้มค่าปรับปรุงพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถใช้ในการจัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องตลอดจนเตรียมความพร้อมของงบประมาณเพื่อจัดซื้อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์

2.4 โครงสร้าง หมายถึง การจัดโครงสร้างแบบกระจายอำนาจเพื่อให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์สามารถดำเนินตามนโยบายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบการจัดกิจกรรมจัดทำคู่มือหรือแนวทางในการจัดกิจกรรมพรรณนาหน้าที่ของคณะกรรมการในการจัดกิจกรรม มอบหมายให้บุคลากรกำกับติดตามการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามกรอบของเวลารวมทั้งประสานงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ให้เป็นไปอย่างราบรื่น

2.5 การปฏิบัติกิจกรรม หมายถึง การสรรหาผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสม สร้างแรงจูงใจ แก่นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สํารวจ สภาพปัจจุบันและปัญหาในโรงเรียน/ชุมชน/เครือข่าย เพื่อนำมาวางแผน วิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์โครงการที่จะดำเนินการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ มีออกแบบและวางแผนกิจกรรมเพื่อพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรม โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริงมีความสมดุลระหว่างการคิดและการปฏิบัติ โดยมีการสะท้อนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ มีการประเมินและรายงานผลการจัดกิจกรรมตามสภาพจริงและสะท้อนผลการประเมินสู่ผู้เรียน รวมทั้งมีการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน ตลอดจนฉลองความสำเร็จในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจและประทับใจ

2.6 การตัดสินใจ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้านเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมพิจารณาข้อมูลและแสวงหาทางเลือกหลายๆทางเลือก และตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด ที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายหรือแก้ปัญหาให้สำเร็จ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมค้นหาวิธีการและเครื่องมือเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ทบทวนการตัดสินใจอย่างรัดกุมรอบคอบเพื่อตอบสนองนักเรียนประเมินผลการตัดสินใจในเรื่องที่ได้สั่งการไปแล้ว เพื่อนำผลมาปรับปรุงให้เกิดประสิทธิผลครั้งต่อไป รวมทั้งตัดสินใจด้วยเหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ความรู้สึก

2.7 กิจกรรม หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมโดยมีการปฏิบัติตนในการทำความสะอาดที่สาธารณะ การให้กำลังใจทหาร การช่วยเหลือผู้ประสบภัย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดูแลรักษาสาธารณสมบัติและโบราณสถานของชาติ การอ่านหนังสือสำหรับผู้พิการทางสายตา การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ยุวมัคคุเทศก์) การจัดการขยะ การจัดสอนเตรียมสอบให้รุ่นน้อง การดูแลช่วยเหลือคนชราและคนพิการ การช่วยขายสินค้าเพื่อองค์กรการกุศล การช่วยพัฒนาชุมชน การทำงานในห้องสมุด การทำงานอาสาสมัครในโรงพยาบาล

2.8 ผลการดำเนินกิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้ ผู้เรียนมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผู้เรียนเห็นคุณค่าวัฒนธรรมและพร้อมใช้ชีวิตอย่างรับผิดชอบต่อ ผู้เรียนไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น มองเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ผู้เรียนมุ่งพัฒนาตนเองในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ มุ่งทำประโยชน์และสร้างสรรค์สิ่งดีงาม ฝึกทำงาน การให้บริการต่างๆ ด้วยความเสียสละอดทน ผู้เรียนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พร้อมช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะในการคิดอย่างเป็นระบบและรอบด้าน ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะด้านทักษะการดำรงชีวิต มีความเข้าใจทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคม เห็นคุณค่าของตนเอง พร้อมและมุ่งมั่นพัฒนาสิ่งรอบตัวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะในการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ไม่ก่อปัญหาสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น และลงมือแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะในการสื่อสารกับคนอื่นอย่างมั่นใจ ผู้เรียนมีความสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และทำประโยชน์แก่ส่วนรวม กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนมีการยอมรับนับถือตนเอง

3. ผลการประเมิน ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ จำนวน 152 คน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 81.72 มีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกองค์ประกอบ

มรกต ใจดี (2560, น. 86) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตสุตถินไทย พบว่า ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานและการสร้างความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบต่อครูที่ปรึกษา มีความชัดเจน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รูปแบบการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	วรรณภูมิ สิทธิฤทธิ	พิบูล ประสิทธิ์	สมใจ สุภาพ	ธีรเดช ฎกของชัย	ขวัญนุศร ปกป้อง	วิไลรัตน์ โกพลรัตน์	พอชาย พิงไชย	จันทร์ กำภักศร	ปิยวิษฐ์ สุทธิวานิช	รวม
ด้านโครงสร้าง									✓	1
ด้านงบประมาณ	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	8
ด้านสภาพแวดล้อม									✓	1
ด้านการประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
ด้านเทคโนโลยี									✓	1
ด้านกิจกรรม		✓		✓				✓	✓	4

จากตารางที่ 3 ผู้วิจัยได้นำค่าความถี่ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มีค่าความถี่ 9 และ 8 ตามลำดับ ผสานกับทฤษฎีการบริหารแบบ 4M ของปณัฐพงศ์ นรดี (2554) ที่กล่าวไว้คือ Man คือ การบริหารกำลังคน จะใช้คนอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด Money คือ การบริหารเงิน จะจัดสรรเงินอย่างไรให้ใช้จ่ายต้นทุนน้อยที่สุดและให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล Materials คือ การบริหารวัสดุในการดำเนินงานว่าจะทำอย่างไรให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด หรือเกิดประโยชน์สูงสุด Management คือ การจัดการ คือกระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่ เมื่อสังเคราะห์ออกมาในการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ จะได้รูปแบบ MPRE ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร (Manager) ด้านบุคลากร (Personal) ด้านทรัพยากร (Resouce) และด้านการกำกับติดตามและประเมินผล (Evaluation)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย
4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมด 97 คน โดยประกอบด้วยผู้บริหาร 9 คน ครู 88 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 9 โรงเรียน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง ดังนี้

1. ผู้บริหารและครู จำนวน 8 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 4 คน ครู 4 คน โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกคือ เป็นผู้บริหารและครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ ที่มีการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ และมีผลงานอย่างต่อเนื่อง
2. ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ใช้เกณฑ์การคัดเลือกคือ ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทางการศึกษา และมีผลงานความเชี่ยวชาญในด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ใช้เกณฑ์การคัดเลือกคือ มีความรู้ความเชี่ยวชาญและผลงานในด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ครู จำนวน 2 คน ใช้เกณฑ์การคัดเลือกคือ เป็นครูที่ได้รับรางวัลครูสุจริต รางวัลด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับชาติ และมีผลงานจนเป็นที่ยอมรับรวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามระเบียบวิธีดำเนินการ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กำหนดไว้ ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการศึกษาไว้ 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ โดยใช้แบบสอบถาม สอบถามผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ 9 โรงเรียน จำนวน 9 คน ครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ จำนวน 88 คน รวมทั้งสิ้น 97 คน

1.1 วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ร่างแบบสอบถามขั้นต้น เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหาตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่ศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงกับเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า 0.8-1.00 ในแต่ละข้อ และค่าความเชื่อมั่น ได้ค่า 0.8-1.00 ในแต่ละข้อ

1.4 นำแบบสอบถามที่พัฒนาแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและ และจัดพิมพ์แบบสอบถามที่สมบูรณ์

1.5 นำสภาพและปัญหาของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ
ระยะที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

2.1 นำสภาพปัจจุบันในระยะที่ 1 มากร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างการพัฒนารูปแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ ไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นเพิ่มเติมในการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 4 คน ในสถานศึกษาที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ภายในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ครูผู้ทรงคุณค่าของแผ่นดิน และครูผู้เชี่ยวชาญกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสิ้น 12 คน

2.4 สรุปการพัฒนาารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 2 ชนิด ได้แก่

1. แบบสอบถาม ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง พัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อนำไปศึกษาวิจัยในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ

1. แบบสอบถาม ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

1.1 ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตัวอย่างเครื่องมือ แล้วกำหนดกรอบเนื้อหาของเครื่องมือ

1.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ได้แก่ การสร้างข้อคำถามแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

1.3 ร่างแบบสอบถามขั้นต้น เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหาตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่ศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงกับเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า 1.00 ในแต่ละข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่น 1.00 ในแต่ละข้อ

1.5 นำแบบสอบถามที่พัฒนาแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาเห็นชอบว่าแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว และจัดพิมพ์แบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์

1.6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลตามกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามมาวิเคราะห์รูปแบบการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนในแต่ละด้าน

2.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ได้แก่ กำหนดประเด็นคำถามแบบสัมภาษณ์ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ขั้นต้นให้ที่ร่างแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบ ความถูกต้องเพื่อหาความแม่นยำตรงตามเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงกับเนื้อหา (Content Validity)

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาเห็นชอบว่าแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว และจัดพิมพ์แบบสนทนากลุ่ม ฉบับสมบูรณ์

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยตนเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนน้ำหมันหาดลำ และแบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในสถานศึกษาที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภายใน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ครูผู้ทรงคุณค่าของแผ่นดิน และครูผู้เชี่ยวชาญกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน โดยการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตรวจสอบข้อมูล โดยวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์แปล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น.120-127) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึงมีสภาพการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึงมีสภาพการปฏิบัติในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึงมีสภาพการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึงมีสภาพการปฏิบัติในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึงมีสภาพการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และวิเคราะห์ด้วยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านทรัพยากร
4. ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา จากการสัมภาษณ์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ข้อ ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 4 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	9	9.28
ครู	88	90.72
รวม	97	100
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	39	40.20
5 ปี – 10 ปี	20	20.60
มากกว่า 10 ปี	38	39.20
รวม	97	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งครู คิดเป็นร้อยละ 90.72 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.20 มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปี – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.60 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหาร
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยภาพรวม

สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า	N = 97		
	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู		ระดับ
	μ	σ	ความคิดเห็น
1. ด้านผู้บริหาร	4.43	0.53	มาก
2. ด้านบุคลากร	4.24	0.62	มาก
3. ด้านทรัพยากร	3.89	0.67	มาก
4. ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล	4.12	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	0.60	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์
เขต 2 การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกประเด็น

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ด้านผู้บริหาร

สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า	N = 97		ระดับ ความคิดเห็น
	μ	σ	
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญและเอาใจใส่กับ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.48	0.61	มาก
2. ผู้บริหารมีการกำกับดูแลการดำเนินการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.37	0.56	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการ ดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.44	0.61	มาก
4. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากรเข้า รับการอบรมพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	4.42	0.57	มาก
รวมเฉลี่ย	4.43	0.53	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ด้านผู้บริหาร การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญและเอาใจใส่กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.48$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.44$) และเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสองลำดับสุดท้าย พบว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.42$) และน้อยที่สุดคือผู้บริหารมีการกำกับดูแลการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหาร
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ด้านบุคลากร

สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า	N = 97		
	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู		ระดับ
	μ	σ	ความคิดเห็น
1. ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมแนะแนว	4.29	0.61	มาก
2. ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมนักเรียน	4.33	0.65	มาก
3. ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	4.27	0.63	มาก
4. ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	4.28	0.70	มาก
5. มีการใช้บุคลากรภายนอก เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.07	0.80	มาก
6. ครูมีการวัดผลและประเมินผลการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอและเป็น ปัจจุบัน	4.22	0.73	มาก
รวมเฉลี่ย	4.24	0.62	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ด้านบุคลากร การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.33$) รองลงมาคือ ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมแนะแนว มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.29$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับสุดท้าย พบว่า ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.27$) ครูมีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอ และเป็นปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.22$) และน้อยที่สุดคือ มีการใช้บุคลากรภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ด้านทรัพยากร

สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า	N = 97		ระดับ ความคิดเห็น
	μ	σ	
1. มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม และเพียงพอในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.89	0.81	มาก
2. มีการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.92	0.70	มาก
3. มีสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.92	0.73	มาก
4. มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ใช้ในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.84	0.77	มาก
5. มีแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาที่ใช้ในการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ	3.88	0.75	มาก
รวมเฉลี่ย	3.89	0.67	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ด้านทรัพยากร การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ และมีสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 3.92$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับสุดท้าย พบว่า มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม และเพียงพอในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.89$) มีแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.88$) น้อยที่สุดคือ มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.84$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล

สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า	N = 97		ระดับ ความคิดเห็น
	μ	σ	
1. มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.16	0.58	มาก
2. มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.19	0.63	มาก
3. มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.12	0.63	มาก
4. มีการสรุปและรายงานการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.12	0.63	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันของการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ	N = 97		ระดับ ความคิดเห็น
	ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู μ	σ	
5. มีการเผยแพร่ผลการประเมินการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.01	0.68	มาก
รวมเฉลี่ย	4.12	0.58	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์
เขต 2 ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย
ข้อพบว่า มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมนักเรียน
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.19$) รองลงมาคือ มีการกำกับ
ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.16$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับ
สุดท้าย พบว่า มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมเพื่อสังคม
และสาธารณประโยชน์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.12$)
มีการสรุปและรายงานการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.12$)
และ น้อยที่สุดคือ มีการเผยแพร่ผลการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.01$)
ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา จากการสัมภาษณ์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ผู้ที่มีผลงานดีเด่น และเป็นที่ประจักษ์ ในการบริหารและดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้รับรางวัลและเป็นที่ยอมรับ จำนวน 12 ท่าน เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับสุดท้าย มาสร้างข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จะขอเสนอผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านผู้บริหาร

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดสองลำดับ ในด้านผู้บริหาร มาตั้งเป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลผลการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. “โรงเรียนควรมีวิธีการการกำกับดูแลการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับใครบ้าง มีการดำเนินการอะไรบ้าง อย่างไร”

“...กำกับตามโครงสร้างการบริหารงานตามลำดับชั้น เรียงลำดับตั้งแต่รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน หัวหน้างานแนะแนว งานกิจการนักเรียน ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาชุมชน ชมรม หัวหน้างานชุมชน ชมรม และดำเนินการโดยการกำหนดให้มีการรายงานผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค เป็นประจำอย่างต่อเนื่องในทุก 2 สัปดาห์หรือทุก ๆ เดือน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ครูทุกคนในโรงเรียน ให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดปัญหา หรือแนวทางการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และแนวทางการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามสายงานที่รับผิดชอบ กำหนดการนิเทศติดตาม...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...การมีส่วนร่วมของคนในองค์กร ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยผู้บริหาร มอบนโยบาย กำหนดนโยบายที่ชัดเจน ทิศทางไหน มีผลอย่างไรกับนักเรียน นำมาประสานกัน ผู้บริหารต้องสนับสนุน งบประมาณ และสนับสนุนให้นักเรียนดำเนินการจัดตั้งชุมชนและดำเนิน

กิจกรรมด้วยตนเอง โดยมีครูที่ปรึกษา และผู้บริหารคอยสนับสนุนและกำกับติดตาม ให้เป็นไปตามหลักสูตร และให้ครูทุกคนมีพื้นฐานงานแนะแนว ผู้บริหารต้องให้ความสนใจ ครูมีแรงกระตุ้น นักเรียนต้องพร้อมที่จะทำ ผู้ปกครองต้องให้การสนับสนุน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...ครู นักเรียน ให้ครูศึกษาหลักสูตรแกนกลางฯ ออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและสภาพบริบทของสถานศึกษา สนับสนุนให้นักเรียนดำเนินกิจกรรม โดยให้ครูเป็นผู้กำกับดูแล...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 6, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ร่วมกันรับผิดชอบ โดยให้ตระหนักถึงหน้าที่และความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ครู ส่งเสริมและสนับสนุน ให้นักเรียน ดำเนินกิจกรรมชุมนุม ชมรม ตามที่สนใจด้วยตนเอง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

“...ครู ตามลำดับชั้นโครงสร้างงาน หัวหน้าวิชาการ หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา โดยให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และมีการรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาทราบอยู่เสมอ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

2. “โรงเรียนควรจะวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์อย่างไร”

“...ควรดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนี้ 1. กำหนดบุคคลรับผิดชอบให้ชัดเจน พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ ให้แต่ละคนให้ชัดเจน เพื่อความสะดวกในการขอความร่วมมือกับบุคลากรอื่น ๆ โดยกำหนดให้มีคำสั่งแต่งตั้ง และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน 2. ให้ผู้รับผิดชอบงานดังกล่าว รายงานผลการดำเนินงานในการประชุมครูทุกเดือน เพื่อการประชาสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนข้อมูลให้บุคลากรทุกคนได้ทราบอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...จัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียน เยี่ยมบ้าน งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ข้อมูลรายบุคคล จัดกิจกรรมนักเรียน อาทิ ลูกเสือ เนตรนารี นักศึกษาวิชาทหาร ให้มีกิจกรรม

เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์สอดคล้องกันไปด้วย ปัจจุบันมีสื่อและสิ่งเร้า เช่น เกมออนไลน์ มาเป็นตัวกระทบในการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียน เพราะนักเรียนสนใจเกม มากกว่าการทำกิจกรรม อีกทั้งปัจจุบันไม่ค่อยมีเวทีหรืองานที่ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถมากเท่าที่ควร ผู้บริหารต้องใจกว้าง ยอมรับสภาพความเป็นจริงของโรงเรียน เสียสละ อดอดคติ ทัศนคติ ต่อครู และบุคลากร ครูควรทำงานด้วยใจเสียสละ ไม่หวังผลตอบแทน มีใจที่บริสุทธิ์ต่อนักเรียน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออก และวางแผนการดำเนินงานการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่สนใจ ครูส่งเสริมสนับสนุนให้กิจกรรมของนักเรียน มีการนำไปใช้ พัฒนา ยอมรับ สะท้อนผล ยกย่อง มุ่งเน้นกิจกรรมไปสู่ความสำเร็จ เด็กทำ ผู้ใหญ่หนุน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยบูรณาการกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้สามารถดำเนินไปพร้อมกันได้ ในกิจกรรมแต่ละกิจกรรม และให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...ให้มีห้องแนะแนว และครูมีความรู้พื้นฐานงานแนะแนว กิจกรรมนักเรียน ให้ครูพัฒนาตนเอง นำมาพัฒนาผู้เรียน และจัดกิจกรรมเพื่อสังคมโดยร่วมกับชุมชนในการลงพื้นที่ทำกิจกรรม...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...ให้มีการวางแผนและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อกำหนดงบประมาณและผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินงาน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

จากบทสัมภาษณ์ด้านผู้บริหารสรุปได้ว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม บูรณาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน กำหนดและมอบหมายนโยบาย ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจน มีการกำกับดูแล การดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามลำดับโครงสร้างการบริหารงาน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ครูเป็นที่ปรึกษาในรูปแบบของเด็กทำผู้ใหญ่หนุน ส่งเสริมให้มี

พื้นที่หรือกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้คิด ได้ทำ ได้แสดงออก และได้เรียนรู้ตามที่นักเรียนสนใจร่วมกัน จัดทำโครงการแผนกิจกรรมไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางและปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ด้านบุคลากร

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาศาภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านบุคลากร ที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดสามลำดับ มาตั้งเป็นข้อความแบบสัมภาษณ์ จะขอเสนอ ผลการสัมภาษณ์ด้านบุคลากร ดังต่อไปนี้

1. “โรงเรียนควรมีวิธีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างไร เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนารอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา”

“...ทำได้โดยการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้บุคลากร บุคคลภายนอกได้ทราบอย่างต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายในการพัฒนาผู้เรียน เช่น งานแนะแนว ควรสร้าง เครือข่ายกับทุกสถาบันการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา สถานประกอบการ หน่วยงานวิชาการ อื่น ๆ เพื่อการขอความร่วมมือในการแนะแนวแก่นักเรียนทุกด้านให้ตรงตามความต้องการ ติดต่อ ประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเครือข่ายต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ให้ครูออกแบบโครงสร้าง รูปแบบกิจกรรมตลอดปีการศึกษา เพื่อกำหนดชั่วโมง และ วิทยากรในการให้ความรู้ ในรูปแบบของการบูรณาการ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์ 24 มิถุนายน 2563)

“...มีองค์กร ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ร่วมกันในการระดม ทุน ทรัพยากร ความรู้ ความคิด การปฏิบัติ เช่น การเป็นวิทยากร โค้ช แบบอย่าง ผู้สนับสนุน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...สร้างเครือข่ายกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เพื่อให้การสนับสนุน วิทยากรในการสร้างความรู้ หรือการสนับสนุนด้านต่าง ๆ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

2. “โรงเรียนควรมีวิธีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากร มีการวัดผล และประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอและเป็นปัจจุบันอย่างไร”

“...1.ควรมีการกำหนดวิธีการ รูปแบบ การประเมินร่วมกันกับบุคลากรทุกคนในโรงเรียน 2. กำหนดขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลาในการประเมินร่วมกัน 3.กำหนดบทบาทหน้าที่ในการประเมินแก่บุคลากรที่มีหน้าที่ในการประเมินอย่างชัดเจน และประกาศเป็นคำสั่งที่ชัดเจน 4.มีผู้กำกับ ติดตามผล การวัดและประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และเสนอผลการวัดและประเมินผลต่อ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...กำหนดรูปแบบร่วมกัน ไม่สั่งการทางเดียว กำหนดบทบาทหน้าที่ว่าใครประเมินบ้าง รายงานผลทุกเดือน ให้หัวหน้าวิชาการหรือรองฝ่ายวิชาการกำกับติดตาม...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ส่งเสริมให้ครูทุกคนวัดประเมินผลตามกระบวนการ AAR ในทุกกิจกรรม...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ใช้เทคโนโลยีช่วยในการประเมินผล หรือใช้การประเมินผลแบบแมนนวล ไม่เพิ่มภาระ ครู ให้ครูและบุคลากรสายสนับสนุนมาช่วย ไม่จำเป็นต้องใช้แบบประเมินสะท้อนผลที่ทำและเกิดขึ้น ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...ส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลด้วยกระบวนการที่หลากหลายและให้เหมาะสมกับ กิจกรรม สอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนด และให้รายงานผลอย่างสม่ำเสมอเป็นปัจจุบัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

3. “โรงเรียนควรมีวิธีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ อย่างไร”

“...1. ประชุมเพื่อกำหนดกิจกรรมร่วมกันในโรงเรียน 2. กำหนดรูปแบบ วิธีการ การจัด กิจกรรมให้เข้าใจร่วมกัน 3. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรม การวัดประเมินผลในแต่ละกิจกรรม และจัดทำปฏิทินกิจกรรมให้ชัดเจน 4. กำหนดหน้าที่ของบุคลากรทุก ๆ คน ในการมีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมทุกกิจกรรม...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ประชุมรวมครูทั้งหมด เพื่อกำหนดกิจกรรม วางแผนรูปแบบกิจกรรม ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และประเมินผล...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเสนอกิจกรรม จัดกิจกรรมบูรณาการกับวิถีชีวิต ของคนในชุมชน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ให้ครูได้วางแผนร่วมกับนักเรียน และลงมือปฏิบัติในการทำเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ทำในกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรภายในและภายนอก ครูมีจิตสำนึกที่จะทำ เพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...ประชุมคณะครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานความต้องการในการทำกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ รวมถึงสำรวจความต้องการของผู้เรียนในการดำเนินกิจกรรม บูรณาการให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...ประชุมวางแผนกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ บูรณาการกับกิจกรรมของหน่วยงาน ชุมชน ท้องถิ่นท้องถิ่น ให้ได้มีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน และประเมินผลให้ผู้เรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสม ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

4. “โรงเรียนควรมีวิธีการสนับสนุนและส่งเสริมในการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างไร”

“...1. เผยแพร่ผลงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทุกครั้ง ของการประชุมประจำเดือน จะทำให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้จากผลงาน 2. ประชุม สัมมนา อบรม ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภายในโรงเรียน โดยใช้วิทยากรภายในเป็นหลัก เพื่อสร้าง วิทยากรภายใน บุคลากรใหม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อาจจะเชิญวิทยากรภายนอก

ในช่วงแรก ให้ทำอย่างต่อเนื่อง กำหนดบุคคลรับผิดชอบทุกงานอย่างชัดเจน และประกาศให้บุคลากรทราบโดยทั่วกัน 3. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบทุกงานอย่างชัดเจน 4. ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแก่ผู้รับผิดชอบ เพื่อการได้รับความร่วมมือจากบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...คัดกรองครูที่มีความเสียสละ ส่งเข้าอบรม จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับความสามารถ พัฒนาตนเอง อบรมภายใน ภายนอก มีรางวัลกระตุ้น ให้สร้างขวัญและกำลังใจ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ครูผู้รับผิดชอบรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเรียนรู้จากผลงาน ประชุม อบรมให้ความรู้ แก่ครูและบุคลากร ให้ไปศึกษาดูงาน ส่งเสริมให้มีการ PLC ในการดำเนินกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...สร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของครู และส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเอง เช่น การอบรม PLC ออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ต่าง ๆ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ต้องเข้าใจว่าครูทุกคนต้องทำอยู่แล้ว นำไปพัฒนาต่อยอด เข้าร่วมการอบรม PLC สร้างเครือข่ายวิชาชีพ มีการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหาร ได้รับรางวัลเกียรติยศเพื่อสร้างแรงจูงใจ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...สนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงานกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำมาขยายผลต่อยอดสู่นักเรียน โรงเรียน เพื่อนร่วมงาน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

จากบทสัมภาษณ์ในด้านบุคลากรสรุปได้ว่า ผู้บริหารควรสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ให้เห็นความสำคัญในการดำเนินงานกิจกรรม

พัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือด้านกิจกรรมแนะแนว ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ส่งเสริมหรือจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนา และ PLC เพื่อให้ครูพัฒนาตนเองทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการออกคำสั่งการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการที่ชัดเจน โดยกำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทสภาพของสถานศึกษา และให้มีการสรุป และรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสนับสนุนบุคลากรภายนอกในการเป็นวิทยากร รวมถึงแลกเปลี่ยน ข้อมูลต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ด้านทรัพยากร

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาศาภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านทรัพยากร ที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดสามลำดับมาตั้งเป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ จะขอนำเสนอ ผลการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. “โรงเรียนควรมีวิธีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างไร”

“...นอกสถานศึกษา จัดโดยสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานหรือสถานประกอบการ หน่วยงาน ภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อเป็นแหล่งฝึกงาน วิทยากร ศึกษาดูงานของนักเรียน ในสถานศึกษา จัดมุมความรู้ มุมการอ่าน บอร์ดความรู้ ให้หลากหลายในทุกจุดที่เป็นที่นั่งพักผ่อน รับประทานอาหาร ห้องเรียน เล่นกีฬา ฯลฯ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีแหล่งเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ภายนอก ประสานชุมชน แหล่งเรียนรู้ชุมชน พื้นบ้าน ด้านวัฒนธรรม ธรรมชาติ ภายใน ห้องแนะแนว ห้องให้คำปรึกษา ห้องกิจกรรม ควรมีห้องสมุด ห้องสื่อ ห้องคอมพิวเตอร์ ให้หาความรู้ได้อย่างอิสระตามความสนใจ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...งานแนะแนว ให้มีห้องแนะแนว ห้องเรียน กิจกรรมนักเรียน ลูกเสือ ประสานกับ หน่วยงานด้านลูกเสือ ค่ายลูกเสือ คำนึงถึงความปลอดภัย พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้พร้อม ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ภายใน ทุกห้องเรียนต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ นักเรียนสามารถจับต้องได้ ใช้ให้เกิดประโยชน์ หมุนเวียนได้ ภายนอก มีองค์กรที่ส่วนร่วม เชื่อมโยงเครือข่ายกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ฐานการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...จัดห้องเรียน ห้องลูกเสือ ห้องแนะแนว ห้องสมุด ห้องกลุ่มสาระ ห้องสหกรณ์ ห้องพยาบาลให้เป็นแหล่งเรียนรู้หลัก ส่วนแหล่งเรียนรู้ภายนอกให้ใช้ชุมชนหรือท้องถิ่นเป็นหลัก เพราะสะดวกในการติดต่อ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

2. “โรงเรียนควรมีวิธีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมและเพียงพอในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างไร”

“...จัดตามความต้องการที่แต่ละงานเสนอมา และความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหา ในสถานการณ์นั้น ๆ อย่างเหมาะสม...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...จัดทำแผนกิจกรรม เข้าแผนปฏิบัติการโครงการของสถานศึกษา ใช้งบประมาณที่ได้รับ จัดสรร ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อของบประมาณเพิ่มเติมเป็นรายกิจกรรมตามความเหมาะสม จัดกิจกรรมให้เห็นภาพและขอรับการสนับสนุน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...จัดสรรงบประมาณตามความเหมาะสม ตามแผนงานโครงการ ระดมทุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่สามารถให้การสนับสนุนได้ เช่น ท้องถิ่น ท้องที่ จัดกิจกรรมที่สร้างรายได้เพื่อระดม สะสมงบประมาณไว้ใช้สำรอง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...จัดสรรงบประมาณตามโครงการ ตามแผนที่ได้จัดทำไว้ และขอรับการสนับสนุนเป็นรายกิจกรรมจากหน่วยงานที่สามารถสนับสนุนได้ หรือขอความอนุเคราะห์สนับสนุนจากภาคเอกชน ห้างร้าน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

“...วางแผนโครงการที่จะดำเนินการ กำหนดงบประมาณตามความเหมาะสม
ขอสนับสนุนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

“...ด้านแนะแนว และกิจกรรมนักเรียนจัดสรรตามงบประมาณของแผนงานโครงการ ชุมชนชมรม
ให้มีกิจกรรมที่สามารถสร้างรายได้เพื่อใช้เป็นงบประมาณดำเนินกิจกรรมต่อ ด้านเพื่อสังคม
และสาธารณประโยชน์ให้มีการจัดสรรงบประมาณตามความเหมาะสมจากโรงเรียน และขอรับการสนับสนุน
การจัดกิจกรรมจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

จากบทสัมภาษณ์ด้านทรัพยากรสรุปได้ว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดแหล่งเรียนรู้
ประยุกต์สื่อจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ พัฒนาให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับเหตุการณ์
จัดมุมต่าง ๆ จัดพื้นที่ที่ใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ห้องแนะแนว ห้องลูกเสือ ห้องกิจกรรม
สร้างพื้นที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างรอบด้าน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา
สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานหรือสถานประกอบการต่าง ๆ ในพื้นที่และชุมชน ใช้เป็น
แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา แหล่งฝึกงาน การออกไปทัศนศึกษาต่างพื้นที่ เพื่อเปิดโลกทัศน์
ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในด้านงบประมาณให้มีการจัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี
ระบุรายละเอียดงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารจัดการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการระดมทุน
ทรัพยากร จากการจัดกิจกรรม หรือการขอสนับสนุนจากเครือข่ายของสถานศึกษา เพื่อให้มี
งบประมาณในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ

ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาศาภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล ที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดสามลำดับมาตั้งเป็นข้อคำถาม
จะขอนำเสนอผลการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. “โรงเรียนควรมีวิธีการการเผยแพร่ผลการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ในรูปแบบลักษณะใด กับกลุ่มเป้าหมายใดบ้าง และดำเนินการอย่างไร”

“...1.แจ้งในที่ประชุมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา 2.ทำเป็นเอกสาร วารสาร
แผ่นพับ ส่งไปเผยแพร่ในหน่วยงานเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ทำแบบสรุป ทำเอกสาร แจกจ่ายหน่วยงานใช้ลักษณะตัวเลขกราฟเปรียบเทียบ
ความสำเร็จ ส่งไปหน่วยงานที่สนับสนุน จัดนิทรรศการ จัดบูธ โชว์ผลงาน เข้าร่วมกิจกรรม
ระดับจังหวัด อำเภอ เพื่อให้เห็นผลงาน ประชาสัมพันธ์ผลงาน ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...กลุ่มเป้าหมายที่เป็นครูในโรงเรียน ให้มีการแจ้งในที่ประชุม จัดบอร์ด ประชาสัมพันธ์
แจ้งในการประชุมผู้ปกครอง ประชาสัมพันธ์แก่นักเรียนทราบหน้าเสาธง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ใช้สื่อออนไลน์ สื่อวีดิทัศน์ เผยแพร่ผ่านสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์
จัดวันนักกิจกรรม นิทรรศการนำเสนอผลงานนักเรียน ร่วมออกบูธนิทรรศการแสดงผลงานกับ
หน่วยงานต่าง ๆ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

“...ทำอินโฟกราฟฟิคที่สรุปกิจกรรมหน้าเดียว ลงสื่อออนไลน์ ร่วมออกบูธแสดงผลงาน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

“...ใช้ไลน์เผยแพร่ตามกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ ทำเล่มสรุป หรือแผ่นพับ วารสารกิจกรรม
ของโรงเรียน ส่งไปตามหน่วยงานรัฐ เอกชน ที่ให้การสนับสนุนหรือที่เป็นเครือข่าย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

2. “โรงเรียนควรมีวิธีการสรุปและรายงานการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
อย่างไร”

“...จัดทำเป็นสรุปรายงานประจำภาคเรียน หรือประจำปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
ถ้าเป็นไปได้จัดเป็นรายงานประจำเดือนจะดีมาก...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...จัดทำใน 2 ลักษณะ คือ 1. ระหว่างการดำเนินงาน ทำทุกเดือนหรือหลังเสร็จกิจกรรม
แล้ว 2. สิ้นปีการศึกษา จัดทำสรุปรายงานตามแผนงานโครงการหรือกิจกรรมอาจแยกเป็น
งานแนะแนว 1 เล่ม กิจกรรมนักเรียน 1 เล่ม และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 1 เล่ม...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...สรุปให้เห็นปัญหาการปฏิบัติ ให้ตรงกับเป้าหมายของกิจกรรม เช่น งานแนะแนว ให้เห็นถึงพัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม การศึกษา อาชีพ ชุมชน ชมรม จัดทำเป็นกราฟการทำงาน หรือการแสดงผลงาน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ทำกิจกรรมประชาสัมพันธ์...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ใช้เทคนิค AAR ในการสรุปเป็นรายกิจกรรม และเข้าสู่วงจร PDCA เพื่อนำผลมาสะท้อน เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุง...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

3. “โรงเรียนควรมีวิธีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อย่างไร”

“...กำหนดให้ผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์รายงานผลทุกครั้งเมื่อ ดำเนินการเสร็จสิ้น 2.เผยแพร่ผลการรายงานแต่ละโครงการให้คณะครู ผู้ปกครอง หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...ปัจจุบันพฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไป ต้องสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียน และที่บ้าน เสนอหน่วยงานจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังจิตอาสาให้นักเรียน ให้ครู ร่วมกับผู้จัดประเมินผลจากพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง การให้ความสำคัญของต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ แต่ทุกวันนี้ทุกคนมองข้ามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนมักละเลย ไม่ให้ความสำคัญ ประเมินแบบผ่าน ๆ อยากให้ตระหนักกันให้มาก อยากให้ทำกันอย่างจริงจัง ชุมชม ชมรมให้นักเรียนเป็นผู้เลือก เสนอ ตามสิ่งที่สนใจ ให้ครูเป็นโค้ช เป็นที่ปรึกษา ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 มิถุนายน 2563)

“...มีสมุดบันทึกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีแฟ้มประวัติ มีทรานสคริปต์กิจกรรม สร้างโปรไฟล์ให้ผู้เรียน ครูประเมินในแต่ละปีตามหลักสูตรกำหนด ด้วยวิธีการตามความเหมาะสม ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 มิถุนายน 2563)

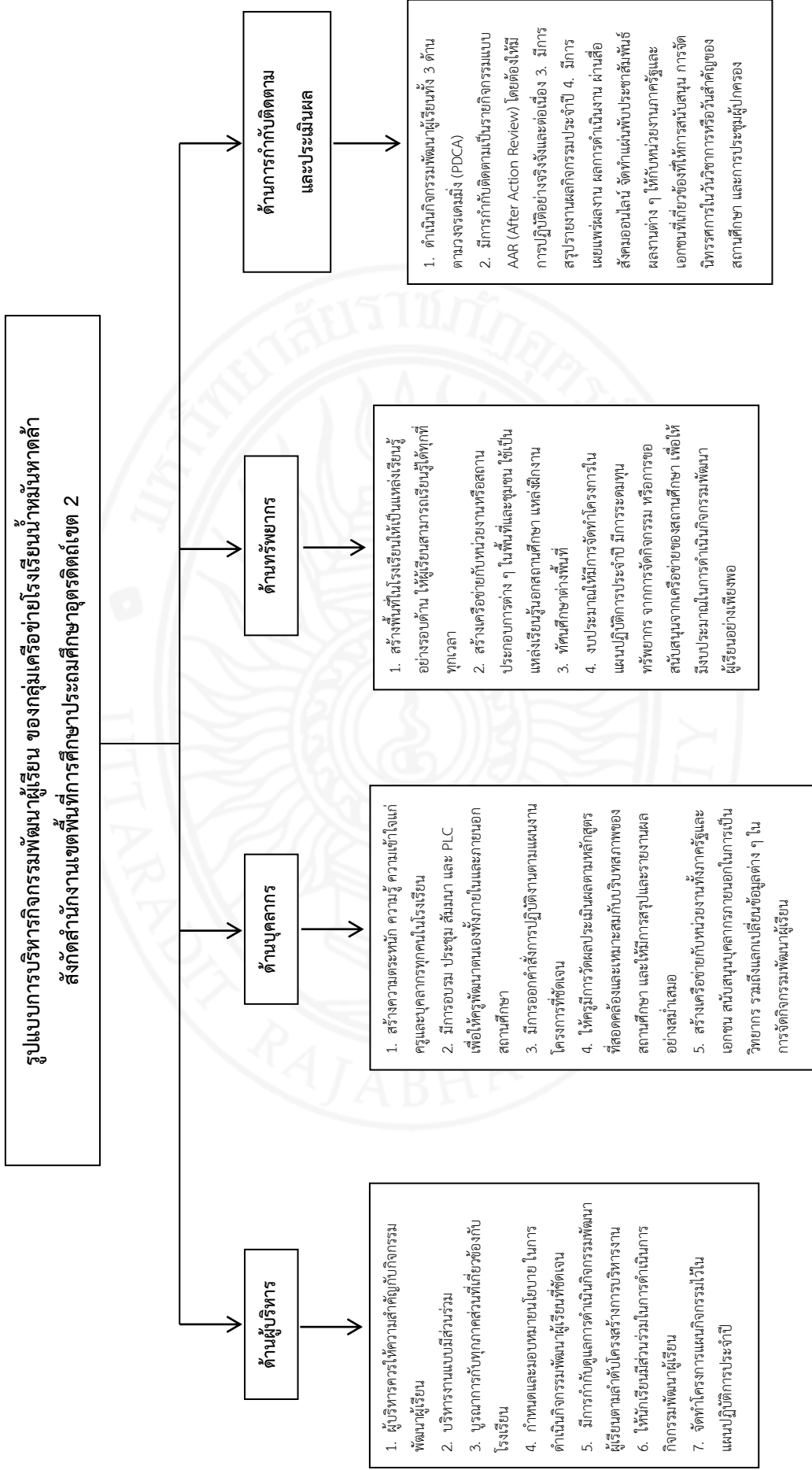
“...จัดกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างหลากหลาย เพื่อปลูกฝังการมีจิตสาธารณะ ให้ครูหรือผู้ปกครอง หรือผู้ดำเนินกิจกรรม ร่วมมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

“...กำกับติดตามตามลำดับขั้นของโครงสร้างการบริหารงาน และให้มีการเสนอต่อที่ประชุมให้รับทราบ และหาแนวทางการพัฒนาต่อไป ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 30 มิถุนายน 2563)

จากบทสัมภาษณ์ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล สรุปได้ว่า ควรให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) และมีการกำกับติดตามเป็นรายกิจกรรมแบบ AAR (After Action Review) โดยต้องให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ให้ผู้รับผิดชอบได้นำเสนอความคืบหน้าหรือผลการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นระยะในการประชุมของสถานศึกษา และให้มีการสรุปรายงานผลกิจกรรมประจำปี ให้มีการเผยแพร่ผลงานผลการดำเนินงาน ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ผลงานต่าง ๆ ให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุน การจัดนิทรรศการในวันวิชาการหรือวันสำคัญของสถานศึกษา และการประชุมผู้ปกครอง

ภาพที่ 4 รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนนำร่องเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย วิธีการศึกษาค้นคว้า ผลการประเมิน ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ 9 โรงเรียน จำนวน 9 คน และครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ จำนวน 88 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 97 คน โดยใช้กลุ่มประชากรทั้งหมด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้การเลือกแบบเจาะจง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ดีจากกลุ่มประชากร มีเกณฑ์การเลือกคือ มีผลงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้รับรางวัลด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้รับรางวัลครูสุดดี ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 4 คน ในสถานศึกษาที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ในงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภายในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน อาจารย์มหาวิทยาลัยจำนวน 1 คน ครู จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) มี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านผู้บริหาร ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร และด้านการกำกับติดตามและประเมินผล

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

พัฒนารูปแบบบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
และ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) นำเสนอในรูปแบบตาราง
ประกอบความเรียง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์
เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านผู้บริหาร (Manager)
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านบุคลากร (Personal) ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล
(Evaluation) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ด้านทรัพยากร (Resource) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
4 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร (Manager) การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญและเอาใจใส่กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ
ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผู้บริหารสนับสนุนให้ครู
และบุคลากรเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และน้อยที่สุดคือผู้บริหาร
มีการกำกับดูแลการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ด้านบุคลากร (Personal) การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551
ด้านกิจกรรมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมแนะแนว
และน้อยที่สุดคือ มีการใช้บุคลากรภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ด้านทรัพยากร (Resource) การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า มีการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา

ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ และมีสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และน้อยที่สุดคือ มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล (Evaluation) การปฏิบัติในภาพรวม

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ น้อยที่สุดคือ มีการเผยแพร่ผลการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร (Manager) พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียน ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม บูรณาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน กำหนดและมอบหมายนโยบายในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจน มีการกำกับดูแล การดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามลำดับโครงสร้างการบริหารงาน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ครูเป็นที่ปรึกษาในรูปแบบของเด็กทำผู้ใหญ่หนุน ส่งเสริมให้มี พื้นที่หรือกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้คิด ได้ทำ ได้แสดงออก และได้เรียนรู้ตามที่นักเรียนสนใจร่วมกัน จัดทำโครงการแผนกิจกรรมไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางและปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. ด้านบุคลากร (Personal) พบว่า ผู้บริหารควรสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ แก่ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ให้เห็นความสำคัญในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้ง 3 ด้าน คือด้านกิจกรรมแนะแนว ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ส่งเสริมหรือจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อให้ครูพัฒนาตนเอง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการออกคำสั่งการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการที่ชัดเจน โดยกำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และส่งเสริม ให้ครูมีการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทสภาพของสถานศึกษา สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสนับสนุนบุคลากรภายนอก ในการเป็นวิทยากร รวมถึงแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ด้านทรัพยากร (Resouece) พบว่า ควรส่งเสริมให้ครูจัดแหล่งเรียนรู้ ประยุกต์สื่อ

จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ พัฒนาให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับเหตุการณ์ จัดมุ่มต่าง ๆ จัดพื้นที่ที่ใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ห้องแนะแนว ห้องลูกเสือ ห้องกิจกรรม สร้างพื้นที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้รอบด้าน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานหรือสถานประกอบการต่าง ๆ ในพื้นที่และชุมชน ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา แหล่งฝึกงาน การออกไปทัศนศึกษาต่างพื้นที่ เพื่อเปิดโลกทัศน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในด้านงบประมาณให้มีการจัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี ระบุรายละเอียดงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารจัดการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการระดมทุน ทรัพยากร จากการจัดกิจกรรมหรือการขอสนับสนุนจากเครือข่ายของสถานศึกษา เพื่อให้มีงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ

4. ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล (Evaluation) พบว่า ควรให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ตามวงจรเดมมิง (PDCA) และมีการกำกับติดตามเป็นรายกิจกรรมแบบ AAR (After Action Review) โดยต้องให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ให้ผู้รับผิดชอบได้นำเสนอความคืบหน้าหรือผลการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นระยะ ในการประชุมของสถานศึกษา และให้มีการสรุปรายงานผลกิจกรรมประจำปี ให้มีการเผยแพร่ผลงาน ผลการดำเนินงาน ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ผลงานต่าง ๆ ให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุน การจัดนิทรรศการในวันวิชาการหรือวันสำคัญของสถานศึกษา และการประชุมผู้ปกครอง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมั้นหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 พบว่าการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านผู้บริหาร (Manager) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านบุคลากร (Personal) และด้านการกำกับติดตามและประเมินผล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ด้านทรัพยากร (Resource) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีศักยภาพและความพร้อม ในหน้าที่ เป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ครูและบุคลากรปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ตามนโยบายบริหารสถานศึกษา มีการติดตามประเมินผลอยู่เป็นระยะ และทรัพยากรที่จำกัดในการใช้บริหารงานสถานศึกษา ด้วยเหตุผลด้านจำนวนนักเรียนรายหัวและความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ สื่อต่าง ๆ ที่จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ สุภาพ (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน

เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ใน 3 ด้านคือด้านแนวคิดในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านรูปแบบในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ด้านประเมินผลพบว่าการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับพอชาย พิงไชย (2556) ที่ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สภาพการปฏิบัติการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านผู้บริหาร (Manager) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม บูรณาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน กำหนดและมอบหมายนโยบายในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจน มีการกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามลำดับโครงสร้างการบริหารงาน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ครูเป็นที่ปรึกษาในรูปแบบของเด็กทำผู้ใหญ่หนุน ส่งเสริมให้มีพื้นที่หรือกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้คิด ได้ทำ ได้แสดงออก และได้เรียนรู้ตามที่นักเรียนสนใจร่วมกัน จัดทำโครงการแผนกิจกรรมไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางและปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธีรเดช ภูทองชัย (2554, น.124) ได้ศึกษาการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมองเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.2 ด้านบุคลากร (Personal) ผู้บริหารควรสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ให้เห็นความสำคัญในการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้ง 3 ด้าน คือด้านกิจกรรมแนะแนว ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ส่งเสริมหรือจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อให้ครูพัฒนาตนเองทั้งภายใน

และภายนอกสถานศึกษา มีการออกคำสั่งการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการที่ชัดเจน โดยกำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และส่งเสริมให้ครูมีการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทสภาพของสถานศึกษา สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสนับสนุนบุคลากรภายนอก ในการเป็นวิทยากร รวมถึงแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลวิจัยของมรกด ใจดี (2560, น.86) ที่ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตสุทัศน์ไทย พบว่า ในการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การกำหนดบทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติงานและการสร้างความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษา มีความชัดเจน และมีการแต่งตั้งครูที่ปรึกษา เพื่อทำหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบ รวมทั้งให้คำปรึกษาในการดำเนินการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของขวัญนคร ปกป้อง (2555, น.155) ที่ได้ กล่าวถึงแนวทางพัฒนาศักยภาพครูไว้ 2 แนวทางพัฒนา คือ จัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.3 ด้านทรัพยากร (Resource) ควรส่งเสริมให้ครูจัดแหล่งเรียนรู้ ประยุกต์สื่อ จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ พัฒนาให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับเหตุการณ์ จัดมุมต่าง ๆ จัดพื้นที่ที่ใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ห้องแนะแนว ห้องลูกเสือ ห้องกิจกรรม สร้างพื้นที่ ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้รอบด้าน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา สร้างเครือข่าย กับหน่วยงานหรือสถานประกอบการต่าง ๆ ในพื้นที่และชุมชน ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา แหล่งฝึกงาน การออกไปทัศนศึกษาต่างพื้นที่ เพื่อเปิดโลกทัศน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในด้านงบประมาณให้มีการจัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี ระบุรายละเอียดงบประมาณ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการระดมทุน ทรัพยากร จากการจัดกิจกรรม หรือการขอสนับสนุนจากเครือข่ายของสถานศึกษา เพื่อให้มีงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับปิยวัชร สุทธิวิชและคณะ (2559) ได้กล่าวถึงการ จัดสภาพแวดล้อมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ห้องประชุมสื่ออุปกรณ์ และงบประมาณ การจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประสานงาน กับผู้ปกครองเพื่อจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านอย่างเหมาะสม จัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้สะอาด เรียบร้อย ส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งตรวจและประเมิน สภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4 ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล (Evaluation) ควรให้สถานศึกษาดำเนิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) และมีการกำกับติดตามเป็นรายกิจกรรม

แบบ AAR (After Action Review) โดยต้องให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ให้ผู้รับผิดชอบได้นำเสนอความคืบหน้าหรือผลการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นระยะ ในการประชุมของสถานศึกษา และให้มีการสรุปรายงานผลกิจกรรมประจำปี ให้มีการเผยแพร่ผลงานผลการดำเนินงาน ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จัดทำแผนพับประชาสัมพันธ์ผลงานต่าง ๆ ให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุน การจัดนิทรรศการในวันวิชาการหรือวันสำคัญของสถานศึกษา และการประชุมผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรนาฏ สิทธิฤทธิ์ (2550) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากรหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเพื่อให้ชุมชนได้รับทราบ และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิไลรัตน์ โกพลรัตน์ (2556, น.155) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ให้มีการตรวจสอบติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดทำสมุดบันทึกการพัฒนาผู้เรียน เพื่อรายงานและสรุปผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายงานผลต่อผู้บริหารให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและสภาพปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลใช้ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในวงจร PDCA วงรอบต่อ ๆ ไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการพัฒนาแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารและดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน บริหารงานแบบมีส่วนร่วม บูรณาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งต้องกำหนดนโยบายให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ด้านบุคลากร ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนัก ความรู้และความเข้าใจ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมให้มีครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านทรัพยากร ผู้บริหารต้องส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณ ในการจัดสรรสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ให้มีความพร้อมในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอ

4. ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล ผู้บริหารต้องมีการกำกับติดตามและประเมินผล อยู่เสมอ ส่งเสริมให้ครูจัดทำรายงานการประเมินเป็นรายกิจกรรมแบบ AAR และดำเนินกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนตามวงจรเดมมิ่ง PDCA ให้มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นประจำ จะทำให้การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

5. โรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ในการแก้ปัญหาพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง (Bully) ในสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการส่งเสริมการดำเนินงาน ด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

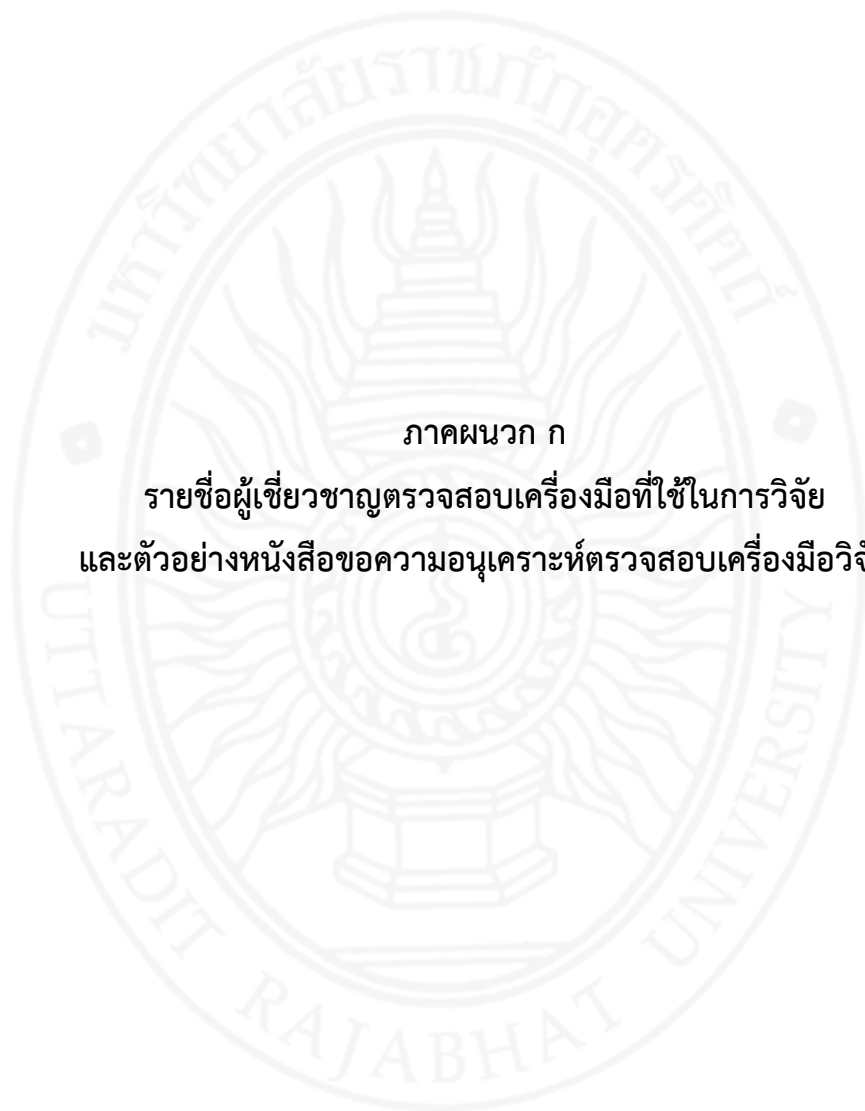
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา จันทร์ประดิษฐ์. (2558). *รูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ขวัญจิต เนตรจันทร์. (2558). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงพุทธของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ขวัญนคร ปกป้อง. (2555). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านโนนสะอาดนาหมือด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศกนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชัตติยะ โคตดา. (2558). *การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จันทร์ กำภักศร. (2557). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จินตนา แดงฤทธิ์. (2558). *รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชัชฎาพร โชคสงวนทรัพย์. (2551). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ณัฐวุฒิ ประเสริฐศรี. (2556). *การนำเสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ธีรเดช ภูกองชัย. (2554). *การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาหนองคาย เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย นครพนม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- บุญรักษา เมืองชีว. (2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- เบญจมาพร โยภเกณท์. (2558). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ปภาวิญญ์ สิ้นสวัสดิ์. (2560). การศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามการรับรู้ของครูในเขตราชภัฏบูรณะ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปิยวัชร สุทธิวิช, สมชาย เทพแสง, สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์, และจันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณสุขของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. สันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 4(2), 190-204.
- ปิยะนารถ สิงห์ชู. (2554). แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ. สืบค้น 5 ตุลาคม 2562 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/503317>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 1). (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 3 (19 สิงหาคม 2542).
- พอชาย พึ่งไชย. (2557). การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2(2), 344-354.
- พิกุล พระสิงห์, ประสิตา สุขสำราญ, และสุจิตรา ราศรีรัตนะ. (2551). ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มณี ครไชยศรี. (2550). การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มรกต ใจดี. (2560). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ 20). (2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 14 (6 เมษายน 2560).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น.
- วจิ ปัญญาใส. (2559). การแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน. อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

- วรรณภา สิริสุทธิ. (2550). *การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วัลย์วัลล์ พุ่มพิงพุท. (2554). *การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีไลรัตน์ โกพลรัตน์. (2556). *การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาใน อำเภอ เรณูนคร จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สมใจ สุภาพ. (2553). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุพิชญ์ ประจัญญุท. (2552). *การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุสลิมปัตตานี เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เสรี ใจเอื้อ. (2551). *การศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- Bardo & Hardman. (1982). *Urban society: A systematic introduction*. New York: F. E. Peacock.
- Elizabeth. (1990). *Edocology*. Sydney: NSW.
- Joyce and Weil. (1985). *Model of teaching (2° ed.)*. U.S.A: Prentice - Hall.
- Keeves. (1988). *Model and Model Building in Education research methodology and measurement*. USA: Pergamon Press.
- Willer, D. (1968). *Scientific sociology : Theory and Method*. New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
และตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมผกา ธรรมสิทธิ์	คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชภูมิ สีชมภู	ผู้ช่วยอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา รุจิเมธาภาส	ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วจี ปัญญาใส	อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
5. นางสาวพัชรินทร์ อินเดือน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรดิตถ์เขต 2
6. นางสาวณชนันท์ ประเสริฐสุข	ครูโรงเรียนดำนแม่ละเมาวิทยาคม
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฎาภรณ์ สิชฌาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๕

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๕ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา รุจิเมธาภาส

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวกุณี จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิ ปัญญาใส

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรเดช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวฤทธิ์ จันจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๔

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวพัชรินทร์ อินเดือน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทยกแก้ว กมลวรเดช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๐๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวณชานันท์ ประเสริฐสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๔

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๔ ๑

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำต๊ะ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๘ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ใ้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวฤทธิ์ จันจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสงเคราะห์ ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๖ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙.๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำลี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วย นายนิพิฐพนธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรเดช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นายนิพิฐพนธ์ อุไรวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของ นักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๕๕

โทรสาร ๐ ๕๕๕๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๕๘

นายนิพิฐพนธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๕ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจริมอนุสรณ์ ๑
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังหัวดอย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมื่นหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าแพกอนุสรณ์ ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วย นายนิพิฐพนธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นายนิพิฐพนธ์ อุไรวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของ นักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพิฐพนธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาตันโพธิ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๖ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบ
การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณเดช เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
อนุญาตให้นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน
ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของ
นักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสงเคราะห์ ๑
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๕

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๕ ๑

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๑๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำหมัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต ๒” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรรณเดช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน ตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ ๐ ๖๒๓๒ ๔๑๖๙ ๑

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุตรดิตถ์เขต 2

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหาร
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการพัฒนารูปแบบ
การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามทุก ๆ ข้อ
ตามความเป็นจริง ผู้ศึกษาจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการวิจัยเท่านั้นและจะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็น
ความลับ การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลจะกระทำในภาพรวม มิได้แจกแจงเป็นรายบุคคล ดังนั้น
ผลการศึกษาจะไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่ง หน้าที่การงานและหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์
เขต 2

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ตำแหน่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครู

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี
- ประสบการณ์ 5-10 ปี
- ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2

สภาพปัจจุบันการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

คำชี้แจง

ในฐานะที่ท่านเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขอให้ท่านพิจารณาว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของท่านได้ดำเนินกิจกรรมใดบ้าง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริง

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.	ผู้บริหารให้ความสำคัญและเอาใจใส่กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
2.	ผู้บริหารมีการกำกับดูแลการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
3.	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
4.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
5.	ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมแนะแนว					
6.	ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมนักเรียน					
7.	ครูมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์					
8.	ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
9.	มีการใช้บุคลากรภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
10.	ครูมีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่เสมอและเป็นปัจจุบัน					
11.	มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม และเพียงพอในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
12.	มีการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
13.	มีสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
14.	มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
15.	มีแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ					
16.	มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
17.	มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
18.	มีการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
19.	มีการสรุปและรายงานการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
20.	มีการเผยแพร่ผลการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถามนี้

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ใช้เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ จำนวน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 4 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ครูผู้ทรงคุณค่าของแผ่นดิน และครูผู้เชี่ยวชาญกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสิ้น 12 คน
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำไปสังเคราะห์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2
3. ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเสียง หรือการจดบันทึก
4. แนวคำถามในการสัมภาษณ์ชุดนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ ให้ตอบบรรยายตามความคิดเห็นมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดลำ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

นายนิรุพนธ์ อุไรวรรณ
นักศึกษาศรีวิภาวดี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สัมภาษณ์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาดล้า

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

ด้านผู้บริหาร

1. โรงเรียนควรมีวิธีการกำกับดูแลการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับใครบ้าง มีการดำเนินการอะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. โรงเรียนควรมีวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านกิจกรรม
แนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านครูและบุคลากร

3. โรงเรียนควรมีวิธีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างไร เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนารอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. โรงเรียนควรมีวิธีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากร มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอและเป็นปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. โรงเรียนควรมีวิธีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ตอบแบบสอบถามมีประเด็นเพิ่มเติมในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกเหนือจากประเด็น
ด้านผู้บริหาร ด้านครูและบุคลากร ด้านทรัพยากร และด้านการกำกับติดตามและประเมินผล ดังกล่าว
ข้างต้นหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

นายนิพัทธ์ อุไรวรรณ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายนิพัทธ์พนธ์ อุไรวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด 13 ตุลาคม 2535
สถานที่เกิด โรงพยาบาลอุตรดิตถ์
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
ที่อยู่ปัจจุบัน 197 หมู่ที่ 2 ตำบลไผ่ล้อม อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ 53210

